

ZBORNIK

**DRUŠTVA PARAPLEGIKOV
ISTRE IN KRASA
OB 40. OBLETNICI DELOVANJA**

Stojan Zafred

Benjamin Žnidaršič

DELA NAŠIH SLIKARJEV

Vojko Gašperut

Dragica Sušanij

Jože Tomažič

KAZALO

UVODNIK	4
PREDSTAVITEV DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA	5 - 9
KULTURA ZA PREŽIVETJE	10 - 13
SREČANJA V SLIKI IN BESEDI	14 - 15
O ŠTUDENTIH INVALIDIH	16
ARHITEKTONSKE OZ. GRAJENEOVIRE	17
MEDICINSKO-TEHNIČNI PRIPOMOČKI	18
PREVOZI S PRILAGOJENIM VOZILOM	19
OSEBNA ASISTENCA	20 - 21
ŠPORT IN REKREACIJA	21
DEJAVNOST V SLIKI IN BESEDI	22 - 23
POSLOVNI PROSTORI DRUŠTVA	24
MOJA MAMA EMA GAŠPERUT	25
SAMOSTOJNA RAZSTAVA V NEW YORKU	25
RAZSTAVA V PARIZU	26
SONETI BENJAMIN ŽNIDARŠIČ	27

VSEM ČLANOM OB 40. OBLETNICI DELOVANJA ISKRENO ČESTITAM.

OBENEM SE ZAHVALJUJEM ZA SODELOVANJE ZVEZI PARAPLEGIKOV SLOVENIJE, VSEM OBČINAM, KI NAS PODPIRAJO, PREDSEDNIKOM POKRAJINSKIH DRUŠTEV, ŠE POSEBEJ PA VSEM ČLANOM IN NAŠIM SIMPATIZERJEM, KI SO VSA LETA AKTIVNO POMAGALI PRI DEJAVNOSTI DRUŠTVA IN IZDAJI ZBORNICA.

PREDSEDNIK DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA
ŽELJKO GECI

DRUŠTVO PARAPLEGIKOV
ISTRE IN KRASA

ZBORNIK DRUŠTVA PARAPLEGIKOV
ISTRE IN KRASA OB 30. OBLETNICI
DELOVANJA/ PROCEDIMENTO ASSO-
CIAZIONE DEI PARAPLEGICI D' ISTRIA
E CARSO SUL 40 ANNIVERSARIO DEI
LAVORI

IZDAJATELJ / L'EMITTENTE:
DRUŠTVO PARAPLEGIKOV ISTRE IN
KRASA - ASSOCIAZIONE DEI PARA-
PLEGICI D' ISTRIA E CARSO
VANGANELSKA 8
6000 KOPER / CAPODISTRIA

UREDNIK/ EDITORE:
BENJAMIN ŽNIDARŠIČ

UREDNIŠKI ODBOR/ COMITATO
EDITORIALE:
UPRAVNI ODBOR DPIK

OBLIKOVANJE IN GRAFIČNA
PRIPRAVA/ DESIGN E GRAFICA
PREPARAZIONE:
ZAVOD ARS VIVA, PODCERKEV

TISK/ STAMPA:
ZDENKO RUDOLF, S.P., POSTOJNA

NASLOV UREDNIŠTVA/ INDIRIZZO:
DRUŠTVO PARAPLEGIKOV ISTRE IN
KRASA - ASSOCIAZIONE DEI PARA-
PLEGICI D' ISTRIA E CARSO
VANGANELSKA 8
6000 KOPER / CAPODISTRIA

TELEFON/TELEFONO:
00386 (0)41 697 560
E-MAIL: DPIK.KOPER@GMAIL.COM
NAKLADA/EDIZIONE 300 KOM

UVODNIK

ŠTIRI DESETLETJA JE MINILO, ODKAR JE NASTALA NAŠA ORGANIZACIJA. IDEJA O USTANOVITVI JE NASTALA V TAKRATNEM ZAVODU ZA REHABILITACIJO INVALIDOV V LJUBLJANI, KO JE PEŠČICA PARAPLEGIKOV ZAČUTILA POTREBO PO ZDRUŽEVANJU, ZA ZADOVOLJEVANJE POTREB HRBTENIČNIH POŠKODOVANČEV, KI JIM TAKRATNA DRUŽBA NI NAMENJALA ENAKOPRAVNE VLOGE V JAVNEM ŽIVLJENJU.

LETA 1969 JE BILA USTANOVLJENA SEKCIJA PARAPLEGIKOV, KI SE JE ZAČELA UVELJAVLJATI V JAVNOSTI PRAV NA RAČUN SVOJE KOMPENZACIJE INVALIDNOSTI, ŠPORTA IN OHRANJEVANJA ZDRAVJA. DOSEGALI SO ZAVIDLJIVE REZULTATE V ŠPORTU NA MEDNARODNIH IN SVETOVNIH TEKMOVANJH, KAR JE ZELO PRIPOMOGLO K UVELJAVITVI IN PREPOZNAVNOSTI ORGANIZACIJE.

ZAČELO SE JE OBDOBJE PRESENETLJIVEGA RAZVOJA, NASTALO JE DRUŠTVO IN KONČNO TUDI ZVEZA PARAPLEGIKOV SLOVENIJE. ZARADI ŠTEVILNEGA ČLANSTVA IN BOLJŠEGA DELOVANJA ORGANIZACIJE, SO BILA LETA 1979 USTANOVLJENA DRUŠTVA, KI SO POKRIVALA CELOTNO SLOVENIJO. PRED ŠTIRIDESETIMI LETI SO PARAPLEGIKI IN TETRAPLEGIKI IZ KRASA, BRKINOV IN ISTRE V GOSTILNI USTANOVILI DRUŠTVO PARAPLEGIKOV OBALNO KRAŠKE REGIJE, S PRVIM PREDSEDNIKOM DIMITRIJEM KRALJEM. TAKRAT ŠE NISMO IMELI PROSTOROV ZA SVOJE DELOVANJE. PO DVELETNEM DELOVANJU NA RAZLIČNIH LOKACIJAH, JE DRUŠTVO KONČNO PRIDOBIL V NAJEM PROSTORE SAMOUPRAVNE STANOVANJSKE SKUPNOSTI PIRAN, NA LOKACIJI FORNAČE 37 V PIRANU. PROSTORI SO POTREBOVALI TEMELJITO ADAPTACIJO IN PRILAGOJENOST ZA DOSTOP Z INVALIDSKIMI VOZIČKI, ZA KAR JE POSKRBELO KROVNA ORGANIZACIJA ZVEZA PARAPLEGIKOV SLOVENIJE.

LETA 1982 JE PREVZEL VODENJE DRUŠTVA SLAVKO SAVIČ, KI JE PREDVSEM NA SOCIALNEM PODROČJU OSVEŠČAL ČLANE IN LOKALNE INSTITUCIJE. PRIVABLJAL IN STIMULIRAL JE NOVE ČLANE K VEČJEMU SODELOVANJU IN K AKTIVNOSTI NA VSEH PODROČJIH IN PROGRAMIH: OHRANJEVANJE ZDRAVJA, ŠPORT IN REKREACIJA, PREBIVANJE IN PRILAGAJANJE OKOLJA, INTERESNE DEJAVNOSTI. VSI PROGRAMI SO S SVOJO SPECIFIČNOSTJO DOPOLNJEVALI DELO NACIONALNE ORGANIZACIJE ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE. SKOZI VSA ŠTIRI DESETLETJA SO BILI V OSPREDJU POSEBNI SOCIALNI PROGRAMI, KI SO PRISPEVALI K KVALITETI IN SAMOSTOJNEMU ŽIVLJENJU PARAPLEGIKOV IN TETRAPLEGIKOV. TI PROGRAMI SO PREDSTAVLJALI IN PREDSTAVLJAJO POMEMBEN ELEMENT SOCIALNE VARNOSTI TUDI ZA ŠIRŠO DRUŽBO.

OBNOVITVENA REHABILITACIJA JE ENA OD NAJPOMEMBNEJŠIH VREDNOT; PRIDOBILI SMO JO V PRVEM LETU USTANOVITVE ORGANIZACIJE. OBNOVITVENA REHABILITACIJA JE TUDI PSIHOFIZIČNEGA POMENA ZA DOBRO POČUTJE SLEHERNEGA ČLANA.

TEMELJNA PRAVICA VSAKEGA ČLOVEKA JE, DA DOSEŽE UŽIVANJE NAJVIŠJEGA ZDRAVSTVENEGA STANDARDA. POMEMBNA JE PRAVILNA IZBIRA IN UPORABA TEHNIČNIH PRIPOMOČKOV, PRI KATERIH SMO INVALIDI SODLOČALI PRI OBLIKOVANJU ZAKONOV IN STANDARDOV VSE TO PRISPEVA K KVALITETI ŽIVLJENJA INVALIDOV. V ZADNJEM DESETLETJU SMO S POMOČJO FUNDACIJE INVALIDSKIH IN HUMANITARNIH ORGANIZACIJ – FİHO KONČNO PRIŠLI DO LASTNIH POSLOVNIH PROSTOROV V KOPRU.

RAVNO V LETU PRAZNOVANJA OBLETNICE KOT DARILU ČLANOM JE ZAKONSKO VSTOPIL V VELJAVO ZAKON O OSEBNI ASISTENCI, KI SMO GA ČAKALI KAR NEKAJ ČASA. VSE TO PRISPEVA K SAMOSTOJNOSTI IN KVALITETI ŽIVLJENJA POSAMEZNIKA.

TUDI V PRIHODNJE BOMO NADALJEVALI Z NAŠEM POSLANSTVOM IN ŽE UTEČENIMI PROGRAMI. OB JUBILEJU DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA SE ZAHVALJUJEM VSEM, KI NAM NUDITE IN DAJETE POMOČ, TER PODPIRATE PRI NAŠEM DELU.

PREDSEDNIK DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA
ŽELJKO GECI

PREDSTAVITEV DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA

ORGANIZACIJA SLOVENSkih PARAPLEGIKOV IN TETRAPLEGIKOV JE BILA USTANOVLJENA 16. APRILA 1969 V LJUBLJANI. IMENOVALA SE JE SEKCIJA PARAPLEGIKOV IN TETRAPLEGIKOV SLOVENIJE. VSE VEČJE POTREBE IN RAZVOJ PROGRAMOV SO KMALU ZAHTEVALE REORGANIZACIJO IN 20. NOVEMBRA 1973 JE BILo USTANOVLJENO DRUŠTVO PARAPLEGIKOV SLOVENIJE. TODA ŽE ŠEST LET KASNEJE - 20. NOVEMBRA 1979 JE ZARADI IZREDNE AKTIVNOSTI IN ŽELJE ORGANIZIRANOSTI SLOVENSkih PARAPLEGIKOV PO POKRAJINAH, DRUŠTVO PRERASLO V ZVEZO PARAPLEGIKOV SLOVENIJE Z DEVETIMI DEŽELNIMI DRUŠTVI. TAK SESTAV ORGANIZIRANOSTI IMA ZVEZA ŠE DANES.

V OSPREDJU DELOVANJA DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA JE PROGRAM, KIER SO POUJARJENE KOMPONENTE POSEBNEGA SOCIALNEGA PROGRAMA, KI JIH DRŽAVNI ORGANI IN JAVNI ZAVODI TER SLUŽBE NA LOKALNEM NIVOJU NE IZVAJAJO. TI PROGRAMI ODSEVAJO POMEMBNO VLOGE DRUŠTVA PREDVSEM ZA PARAPLEGIKE IN DRUGE ČLANE TER SVOJCE PO ISTRI IN KRASU TER NJIHOVO SOCIALNO VARNOST V DRUŽBI. NALOGE DRUŠTVA SO OPREDELJENE PREDVSEM S SPECIFIČNOSTJO POTREB ČLANSTVA. PRI TEM SE VEDNO UPOŠTEVAJO NAČELA ZA ORGANIZIRANJE, KI POUJARJAJO PROSTOVOLJNO VČLANITEV, ODPRTOST TER NEPRIDOBITNIŠTVO DRUŠTVA. DRUŠTVO IMA SVOJE CILJE IN NALOGE, UPRAVLJANJE TER ORGANIZACIJSKE IN STROKOVNE DEJAVNOSTI. PRI SLEDNIH SE POVEZUJE TUDI Z ZUNANJIMI SODELAVCI IN INŠTITUCIJAMI, KOT DRUŠTVO PA SE POVEZUJE Z ZVEZO PARAPLEGIKOV, KI IMA STROKOVNI SVET, KI JE TRANSDISCIPLINAREN IN GA SESTAVLJAJO STROKOVNJAKI RAZLIČNIH ZNANSTVENIH PANOG.

KER JE DRUŠTVO NEPROFITNA ORGANIZACIJA, NIMA SVOJEGA VIRA DOHODKA IN SE FINANCIRA PREDVSEM IZ SREDSTEV IZ OBČIN IN DOTACIJ ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE TER DRUGIH SREDSTEV, SAJ SO FINANČNE ZAHTEVE ZA IZVAJANJE LOKALNIH PROGRAMOV VELIKE. DRUŠTVO JE Z ZVEZO IN OSTALIMI DRUŠTVI POVEZANO V INTEGRACIJSKO MREŽO, PREKO KATERE ČLANI PRENAŠAJO SVOJE SPECIFIČNE POTREBE IN INTERESE, KI TEŽIJO K SKUPNIM CILJEM - ČIM VIŠJI STOPNJI PSIHOSOCIALNE REINTEGRACIJE POSAMEZNIKA V AKTIVNO ŽIVLJENJE IN DRUŽBO.

DRUŠTVO DELUJE NA OBMOČJU OBČIN: ANKARAN, PIRAN, IZOLA, KOPER, ILIRSKA BISTRICA, SEŽANA, PIVKA, KOMEN, DIVAČA, HRPELJE-KOZINA IN POSTOJNA.

SPLOŠNI PODATKI/ INFORMAZIONI GENERALI:

DRUŠTVO PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA - ASSOCIAZIONE DEI PARAPLEGICI D' ISTRIA E CARSO, VANGANELSKA 8, 6000 KOPER / CAPODISTRIA

PREDSEDNIK/ PRESIDENTE: ŽELJKO GECI
 TRANSAKCIJSKI RAČUN/ CONTO:
 10100-0034623369 INTESA SANPAOLO BANK-
 DAVČNA ŠTEVILKA/ IVA: 84790962
 E-MAIL: DPIK.KOPER@GMAIL.COM
 SPLETNA STRAN/ SITO WEB:
 HTTP://WWW.DRUSTVO-PARA-KP.SI

GLAVNE DEJAVNOSTI

1. SPECIFIČNE POMOČI INVALIDOM (KOMPENZIRANJE INVALIDNOSTI)

- DVIKANJE ZAVESTI PARAPLEGIKOV

IZJEMNO POMEMBNA PRI VKLJUČEVANJU PARAPLEGIKOV JE ZAVEST PARAPLEGIKOV, ZATO JO JE NUJNO POTREBNO DVIKATI IN KREPITI. ČLANE JE TREBA SEZNANJATI O NJIHOVIH ZMOŽNOSTIH IN LASTNEM PRISPEVKU PRI

URESNIČEVANJU NJIHOVIH PRAVIC. DVIGOVANJE ZAVESTI JE MOGOČE DOSEČI Z DOBRO INFORMACIJO O RAZPOLOŽLJIVIH STORITVAH IN PROGRAMIH, KI VZPODBUJAJO POZITIVEN ODNOS DO INVALIDOV. OSNOVNA CILJNA SKUPINA SO POŠKODOVANCI HRBTENJAČE, KI PREHAJAJO IZ BOLNIŠNIČNE OBRAVNAVE NA PRVO MEDICINSKO REHABILITACIJO. VSAK SPREJET ČLAN PREJME VSE POTREBNE INFORMACIJE, KAR ZADEVA NJEGOVO INVALIDNOST. ZELO POMEMBEN JE ZAČETNI, PREDVSEM STROKOVEN INDIVIDUALEN PRISTOP K POSAMEZNIKU. POMEMBNO JE VKLJUČITI TUDI SVOJCE.

- SPREJEM V ČLANSTVO

SPREJEM V ČLANSTVO UREJA PRAVILNIK O VČLANJEVANJU. POSAMEZNIK SE VČLANI NA OSNOVI PRISTOPNICE OZIROMA ODGOVARJAJOČE MEDICINSKE DOKUMENTACIJE IN MNENJA ZDRAVNIKA, SPECIALISTA - FIZIATRA, KOT TUDI ODDELČNEGA ZDRAVNIKA ZA PARAPLEGIJO NA INŠTITUTU RS ZA REHABILITACIJO INVALIDOV V LJUBLJANI.

- VKLJUČEVANJE V ŽIVLJENJE

ZELO JE POMEMBEN PSIHOLOŠKI IN PEDAGOŠKI PRISTOP PRI NAČINU VKLJUČEVANJA PARAPLEGIKOV V ŽIVLJENJE OZIROMA V OKOLJE, KJER JE ŽIVEL PRED POŠKODBO. DRUŠTVO PRI TEM VKLJUČUJE TUDI SVOJCE IN JIH SEZNANJA Z IZKUŠNJAMI, ZA LAŽJE PREMAGOVANJE NASTALEGA STANJA. SKRATKA GRE ZA ZELO VIDEN PROBLEM, KAKO POSAMEZNIKA VKLJUČITI GLEDE NA STANJE INVALIDNOSTI V ŽIVLJENJE, KO SO KAR NAENKRAT PRED NJIM NEPREDVIDENE IN NEPREMOSTLJIVE OVIRE.

- PREVENTIVA

PREVENTIVA OSTAJA KOT NAJUČINKOVITEJŠE SREDSTVO, DA SE PREPREČI ŠE HUJŠE STANJE KI JE LAHKO KATASTROFALNO - NEPOPRAVLJIVO. DELUJEMO NA REŠEVANJU PSIHOSOCIALNIH SITUACIJ, MEDICINSKO ŽE REHABILITIRANIH ČLANOV. DOŽIVETO SITUACIJO JE POTREBNO PRENESTI V REDNO ŽIVLJENJE. PREVENTIVNO DELUJEMO Z OHRANJEVANJEM ZDRAVJA, PREGLEDI, ZDRAVSTVENO IN INTIMNO NEGO. ZELO POMEMBNA JE PREVERJENA METODA UČENJA DRUG OD DRUGEGA.

- NABAVA ORTOPEDSKIH PRIPOMOČKOV

ORTOPEDSKI - TEHNIČNI IN SANITARNI PRIPOMOČKI SPREMLJAJO PARAPLEGIKE VSE ŽIVLJENJE. OBVEZNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE NAM VEDNO BOLJ OMOGOČA S CENOVNIMI STANDARDI DOSTOP DO KVALITETNIH PRIPOMOČKOV, KI SO NUJNO POTREBNI. SEDAJ DOBIMO STANDARDNE PRIPOMOČKE BREZ DOPLAČILA, PRAV TAKO PROGRAM INKONTINENCE. PROBLEM NASTAJA ZLASTI PRI ZDRAVSTVENO IN SOCIALNO OGROŽENIH ČLANIH ZA NADSTANDARDNE PRIPOMOČKE. NEPOGREŠLJIV PRIPOMOČEK ZA PARAPLEGIKA IN TETRAPLEGIKA JE SEDEŽNA - ANTIDECUBITALNA BLAZINA "ROHO", BREZ KATERE SE OBVEZNO POJAVI "DECUBITUS" (POSLEDICE SO DOLGOTRAJNE), PRAVILNIK PA DOLOČA DOPLAČILO PREKO 60% NABAVNE CENE. SAMO DVA LEŽALNA DNEVA V BOLNIŠNICI FINANČNO NADOMESTITA OMENJENO DOPLAČILO. NA ŽALOST IN DRUŽBENO ŠKODO JE POSLEDICA TEGA LAHKO LEŽALNIH DNI NEKAJ TEDNOV, MESECEV. POLEG TEGA PA JE ŠE VRSTO DRUGIH SOCIALNO VARSTVENIH POTREB, KI SO OD PRIMERA DO PRIMERA RAZLIČNEJŠI, ZAHTEVNEJŠI,...

- KOMPENZIRANJE INVALIDNOSTI

DODATEK ZA KOMPENZIRANJE INVALIDNOSTI LAHKO PREJMEJO ČLANI, KI IMAJO IZRAZITO OKRNJENE MOŽNOSTI ZA ŽIVLJENJE. V PRENEKATERIH PRIMERIH GRE ZA DEJANSKO PREŽIVETJE. MED SVOJIMI ČLANI SE S TOVRSTNIMI TEŽAVAMI V ZADNJEM ČASU VSE BOLJ SREČUJEMO. OSNOVA ZA PREJEM SO KRITERIJI IN DEJANSKI PRIKAZ SOCIALNEGA STANJA V DANEM TRENUTKU, PRIMERU TER MNENJU DRUŠTVA IN OSEBNEGA STIKA S POSAMEZNIKOM.

- KARTE ZA KOPANJE

TOPLIŠKO KOPANJE ZELO UGODNO VPLIVA NA SAMO TELO. PRI KOPANJU V TERMALNIH VODAH SE ODPRAVLJAJO SPAZMI, BOLJŠA JE PREKRVAVITEV IN VEČJA JE GIBLJIVOST CELOTNEGA LOKOMOTORMEGA APARATA. ZARADI NAVEDENE INVALIDNOSTI MORAMO ZAGOTOVITI KOPANJE V PRILAGOJENIH BAZENIH, S ČEMER SO POVEZANI DODATNI STROŠKI PREVOZOV IN USPOSOBLJENI SPREMLJEVALCI. DRUŠTVO V TA NAMEN ČLANOM OMOGOČA POMOČ PRI NAKUPU KART ZA PRIMEREN BAZEN.

- SOCIALNO DELO NA TERENU

ZA POSAMEZNE, VČASIH KAR AKUTNE PRIMERE, SE JE NUJNO TREBA POVEZOVATI S CENTRI ZA SOCIALNO DELO. VELIKO USPEŠNIH REŠITEV JE LAHKO V DOMAČEM OKOLJU. ZA DOBRO REŠITEV SOCIALNIH PROBLEMOV SO POTREBNE DOBRE INFORMACIJE, ZATO V TO PODROČJE SODI ANKETIRANJE IN ZBIranJE DEJANSKIH PODATKOV - ANALIZA STANJA. SOCIALNI REFERENT PRI DRUŠTVU TO DELO OBVLADUJE IN DOBRO OPRAVLJA TER HKRATI NADGRAJUJE ZNANJE S PODROČJA SOCIALNEGA DELA.

- OBNOVITVENA REHABILITACIJA

OBNOVITVENA REHABILITACIJE JE ZDRAVSTVENA STORITEV S KATERO VZDRŽUJEMO IN OHRANJAMO PSIHOFIZIČNE IN ŽIVLJENJSKE FUNKCIJE PARAPLEGIKOV IN TETRAPLEGIKOV. V PROGRAMU VSAKOLETNE OBNOVITVENE REHABILITACIJE GRE ZA NUJNE UKREPE, DA OBNOVIJO FUNKCIJE IN NADOMESTIJO IZGUBO FUNKCIONALNE OMEJITVE. V TA IZJEMNO POMEMBEN PROGRAM KI GA PREKO ZPS IZVAJAMO PO POGODBI Z ZAVODOM ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE V POGOJIH, KI OMOGOČAJO SKUPINSKO TERAPIJO IN RAZNE SERVISNE STORITVE, JE VKLJUČENA CILJNA SKUPINA (ČLANI DRUŠTVA).

- STROKOVNE PUBLIKACIJE

LAIČNO IN STROKOVNO JAVNOST BOMO INFORMIRALI O PROBLEMATIKI IN REŠEVANJU PROBLEMOV NAŠIH ČLANOV OZIROMA POTREBI PO REŠEVANJU NAVEDENEGA SKOZI STROKOVNE PUBLIKACIJE (BILTENI, BROŠURE, SKRIPTE, ZLOŽENKE...), SAJ JE TOVRSTNE LITERATURE PREMALO. ZA AVTORJE PUBLIKACIJ SO PREDVIDENI STROKOVNI DELAVCI S PODROČJA PARAPLEGIJE IN TETRAPLEGIJE, SODELUJEJO PA TUDI SAMI ČLANI.

2. OHRANJANJE ZDRAVJA

PROGRAM OHRANJANJA ZDRAVJA ZAJEMA ŠIROKO PALETO AKTIVNOSTI, KI SO STROKOVNO VODENE, CILJNE SKUPINE PA SO VSI ČLANI, PREDVSEM TEŽJE PRIZADETI. ZARADI NENEHNEGA SEDENJA OZIROMA LEŽANJA SO NUJNE TERAPEVTSKE, GIBALNE, REKREATIVNE IN PSIHO-SOCIALNE DEJAVNOSTI. PROGRAM SE IZVAJA V ŠPORTNO REKREATIVNIH OBJEKTIH (ZAPRTIH IN ODPRTIH) POD NADZOROM. V TA NAMEN SMO IZDALI NEKAJ PISNIH NAPOTKOV ZA ČLANE, KI SE NE UDELEŽUJEJO REDNO ORGANIZIRANIH ŠPORTNO-REKREATIVNIH DEJAVNOSTI. V NAMEN OHRANJEVANJA ZDRAVJA DRUŠTVO NAMENJA ZNATNA SREDSTVA. SODELUJEMO TUDI V PROGRAMIH OHRANJEVANJA ZDRAVJA, V ORGANIZIRANI OBNOVITVENI REHABILITACIJI IN REKREATIVNO POČITNIŠKIH HIŠICAH V ČATEŽU.

3. PREVOZI

KOMUNIKACIJA JE EDEN OD OSNOVNIH PROBLEMOV CILJNE SKUPINE. ZATO JE PRILAGOJENOST AVTOMOBILA ŠE KAKO POMEMBNA ZA POTOVANJA INVALIDOV V BOLJ ALI MANJ ODDALJENE KRAJE. ORGANIZIRAN IN UREJEN PREVOZ OMOGOČA PARAPLEGIKOM EDINO MOŽNOST ZA AKTIVNO ŽIVLJENJE. POTREBA PO PREVOZU JE TRAJNA IN ZATO NUJNA. VSE DOGAJANJE V DRUŠTVU JE ODVISNO OD PREVOZOV. DRUŠTVO JE S POMOČJO SREDSTEV EU IN ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE PRIDOBILLO PRILAGOJENO KOMBINIRANO VOZILO S KATERIM UREJA SKUPINSKE PREVOZE SVOJIH ČLANOV.

ČLANI VSAK PO SVOJIH ZMOŽNOSTIH IŠČEJO PO SVOJIH REZERVAH

IN SI POMAGAJO PO SVOJE. NA VIDEZ NAVADNO PRESEDANJE Z INVALIDSKEGA VOZIČKA NA SEDEŽ V AVTOMOBILU PRINAŠA S SEBOJ TUDI TEŽAVE: PRIMERNO VOZILO, PRIMEREN VOZIČEK IN SPOSOBNOST PRESEDANJA TER VNAŠANJA VOZIČKA V AVTOMOBIL.

4. ŠPORT - REKREACIJA

ŠPORTNA DEJAVNOST ZA PARAPLEGIKE IN TETRAPLEGIKE JE PRAV TAKO POMEMBNA KOT KRUH. ŠPORT IN REKREACIJA JE ZA PARAPLEGIKA POTREBNA, SAJ SE TAKO KREPI TELO IN DVIGUJE PSIHOFIZIČNA ZAVEST. PO ZASLUGI ORGANIZIRANE ŠPORTNO REKREATIVNE DEJAVNOSTI JE ZDRAVSTVENO STANJE ZADOVOLJIVEJŠE. TUDI TEŽJE PRIZADETIM ČLANOM OMOGOČAMO UKVARJANJE S ŠPORTOM, SAJ SE V BOGATI PALETI ŠPORTNIH VSEBIN LAHKO VSAK ČLAN IDENTIFICIRA IN TEKMUJE ALI NASTOPA V KATEGORIJI SEBI ENAKIH. DOLŽNOST DRUŠTVA IN POSLANSTVO DRUŠTVA JE TA, DA TUDI NA TEM PODROČJU POLNO DELUJE.

5. KULTURA

KULTURNA DEJAVNOST PARAPLEGIKOV OPOGUMIJA VSE TISTE, KATERI DOŽIVLJAJO NJIM PODOBNO USODO TER IZOBRAŽUJE OSTALE. KULTURNA DEJAVNOST SE V DRUŠTVU IZVAJA GLEDE NA INTERESE ČLANOV, IZRAŽAJO PA SE V KONČNIH IZDELKIH, KOT SO SLIKE, IZDAJE KNJIG, FILOGRAFIJE, ROČNA DELA,... ORGANIZIRAMO SKUPINSKE OGLEDI KULTURNIH PRIREDITEV, RAZSTAVE IN IZOBRAŽEVALNE LIKOVNE DELAVNICE. ZARADI ARHITEKTURNIH OVIR SE LAHKO KULTURNIH PRIREDITEV UDELEŽUJEMO LE ORGANIZIRANO.

- DOMAČE AKTIVNOSTI

NAŠA ORGANIZACIJA SKRBI ZA UDELEŽBO NA RAZSTAVAH IN LIKOVNIH DELAVNICAH ŠIROM PO SLOVENIJI. V LETU 2000 JE BILA PO DOLGIH

LETIH ORGANIZIRANA LIKOVNA DELAVNICA V SEMIČU Z NAMENOM VKLJUČEVANJA NOVIH INTERESENTOV ZA LIKOVNO DEJAVNOST, KAR SEDAJ VZDRŽUJEMU VSAKO LETO. POLEG TEGA JE NAVEZAVA Z ZVEZO LIKOVNIH DRUŠTEV SLOVENIJE POMAGALA, DA LAHKO SODELUJEMO Z VSEMI POTREBNIMI STROKOVNJAKI IN INSTITUCIJAMI - USTANOVAMI.

- MEDNARODNE AKTIVNOSTI

NAŠI ČLANI SODELUJEJO NA MNOGIH MEDNARODNIH RAZSTAVAH, ALI LIKOVNIH RAZSTAVAH IN DELAVNICAH, KI JIH ORGANIZIRA MEDNARODNA ZVEZA SLIKARJEV, KI RIŠEJO Z USTI ALI NOGAMI. MED NJIMI IMAMO KAR ŠTIRI ČLANE: VOJKO GAŠPERUT, BENJAMIN ŽNIDARŠIČ, TINA PAVLOVIČ IN DRAGICA SUŠANJ. ČLAN TEGA ZDRUŽENJA JE BIL TUDI NAŠ UMRLI ČLAN STOJAN ZAFRED. TESNO SODELUJEMO TUDI Z KULTURNO DEJAVNOSTJO ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE.

6. INTERESNA DEJAVNOST

ZDRUŽEVANJE IZRAŽAJO NAGNENJA IN LJUBITELJSKO ALI PROFESIONALNO PRIPADNOST ZADOVOLJEVANJA POTREB PARAPLEGIKOV. V ORGANIZACIJI SE ZDRUŽUJEMO :

- RADIOAMATERJI
- RAČUNALNIČARJI

7. PSIHOSOCIALNA DEJAVNOST

IZKUŠNJE KAŽEJO, DA NAŠI ČLANI PREVEČKRAT ZAPADEJO V PSIHIČNE TEŽAVE. TEŽKA INVALIDNOST POVZROČA PREVELIKE TRAVME. V TA NAMEN ORGANIZIRAMO V PROSTORIH, KI JIH IMA V LASTI ZVEZA PARAPLEGIKOV SLOVENIJE, SKUPNA SREČANJA S POSEBNO PSIHO-TERAPIJO. TA SKUPNA SREČANJA PA POMENIJO TUDI OSVEŠČANJE ČLANOV IN DAJANJE POTREBNIH NASVETOV IZ ŽIVLJENJA PARAPLEGIJE IN TETRAPLEGIJE. ORGANIZIRAMO TUDI DRUGA SREČANJA Z ENIM SAMIM CILJEM: IZBOLJŠATI KAKOVOSTI ŽIVLJENJA PARAPLEGIKOM IN TETRAPLEGIKOM, V NEKATERIH PRIMERIH PA TUDI NJIHOVIM SVOJCEM. NA SVOJCE KAR MALO POZABLJAMO, PA DOSTIKRAT PROBLEM NI ENOSTAVEN.

8. PREBIVANJE IN PRILAGAJANJE OKOLJA

PROGRAM PREBIVANJA IN PRILAGAJANJA OKOLJA JE DOLGOROČNA NALOGA DRUŠTVA IN POSAMEZNIKOV. BIVALNO OKOLJE ZA INVALIDE JE ŠE VEDNO NEUREJENO TAKO V ZASEBNIH STANOVANJIH KOT V JAVNIH USTANOVAH (ZDRAVSTVENI DOMOVI, KULTURNI DOMOVI, TRGOVINE, URADI, ŠOLE IN DRUGI OBJEKTI IN POVRŠINE - PARKIRNI PROSTORI, ROBNIKI, RAZNI DOHODI, ITD.). GRE PREPROSTO ZA UREJEN IN NEMOTEN DOSTOP Z INVALIDSKIMI VOZIČKI. ŽAL SE PRAVILNIKI IN ZAKONI O GRADNJI BREZ ARHITEKTURNIH OVIR ŠE VEDNO NE SPOŠTUJEJO. TUDI V PRIHODNJE BOMO SODELOVALI IN OPOZARJALI NA KONKRETNE PROBLEME V ZVEZI S TEM, PREDVSEM TAM, KJER ČLANI ŽIVIJO.

USTANOVITEV ORGANIZACIJE PARAPLEGIKOV

PREDPRIPRAVE NA USTANOVITEV ZVEZE PARAPLEGIKOV SO SE ODVIJALE NA ZAVODU ZA REHABILITACIJO INVALIDOV. V ZAVOD SO PRIHAJALI TAKRAT ŽE STARI PARAPLEGIKI, NEKATERI OD NJIH SO BILI ŽE DESELETJA NA VOZIČKU.. IVAN PERŠAK NAM JE PREDSTAVIL SVOJO IDEJO, DA BI SE PARAPLEGIKI ZDRUŽILI IN USTANOVILI SEKCIJO PARAPLEGIKOV IN TETRAPLEGIKOV. PREDSTAVIL NAM JE PREDNOSTI, KI BI JIH KOT INVALIDI S TEM PRIDOBILI. PRIPRAVE NA USTANOVITEV SO HITRO STEKLE.

V VELIKI TELOVADNICI ZRI SMO IMELI 16. APRILA 1969 USTANOVNI ZBOR IN TAKO SO BILI POSTAVLJENI TEMELJI ZA DANAŠNJO ZVEZO PARAPLEGIKOV. PONOSEN SEM NA TO, DA SEM BIL USTANOVNI ČLAN, POLEG MENE SO BILI ŠE PREDSEDNIK IVAN PERŠAK, IVAN TANJŠEK, PAVLA SITAR, TATJANA ŠUŠTERŠIČ, ZLATKO BERNARŠEK, ALOJZ CVAR, JOŽE GLOBOKAR, TINE GORENC, HEDA IVNIK IN BRANKO RUPNIK.

MENE SO DOLOČILI ZA PREDSTAVNIKA PRIMORSKE REGIJE. KAR PRECEJ LET SMO SE USTANOVNI ČLANI SESTAJALI NA SEJAH IN SESTANKIH IN POSTAVLJALI TEMELJE DANAŠNJI ZPS.

VOJKO GAŠPERUT

KUTURA ZA PREŽIVETJE

KAKO LAHKO SKOZI UMETNOST SPOZNAVAMO MISTERIJ ŽIVLJENJA

TEMELJNEGA POMENA ZA RAZUMEVANJE USPEHOV PESNIKOV IN SLIKARJEV TER KULTURE NASPLOH PRI ZVEZI PARAPLEGIKOV SLOVENIJE JE SPLET DOGODKOV IN POJAVOV. NE LE V ZUNANJEM, MATERIALNEM SVETU, MARVEČ TUDI V NJIHOVEM NOTRANJEM IN DUŠEVNEM VESOLJU. KULTURA JE V VSEH SVOJIH OBLIKAH KOT ŽIVLJENJE. NAJPREJ SKORAJ BOLEČE PŘIBLIŽEVANJE, TIHO ODKRIVANJE NOVEGA, NENADNO PREŽEMANJE DRUG DRUGEGA, MEDSEBOJNI GLAS IN ODMEV, KRİK IN TOLAŽBA, SKUPNA NEMOČ, TER NEZADRŽEN VZPON V PROSTOR, SVOBODNO GIBANJE IN IZGINJANJE V NJEM. V SVETU, KI SI GA POPOTNIKI PRISVAJAMO IN SMO Z NJIM V NEPOSREDNEM STIKU, OSTAJA V NAS SREDI TRDNIH ZAKONOV ŽIVLJENJA TUDI NEKAKŠNA GLOBLJA ODGOVORNOST ZAVESTI ZA SAMOOHRANITEV.

NA ZAČETKU SMO BILI DELEŽNI DVOMLJIVIH POMISLEKOV, NEKAKŠNO VNAPEJ ODKLONILNO STALIŠČE DO NAŠE KULTURE. SPOMINJAM SE SREČANJA NA MINISTRSTVU ZA KULTURO, KO MI JE USLUŽBENKA LEPO RAZLOŽILA, DA »HUMANITARCI« NE MOREMO SODELOVATI NA RAZPISIH JAVNEGA SKLADA ZA LJUBITELJSKO KULTURNO DEJAVNOST. VSE KAR JE BILo VKLJUČENO V INTERESNE DEJAVNOSTI SE JE PRI NAS NA ZVEZI PARAPLEGIKOV SLOVENIJE SMATRALO TUDI ZA KULTURO, KAR PA NI BILo DOVOLJ. URESNIČEVANJE JAVNEGA INTERESA V KULTURI IN PRIPADAJOČI NACIONALNI KULTURNI PROGRAM JE PREPOZNAL USTVARJANJE NAŠE NOVE KULTURNE POLITIKE ŠELE TAKRAT, KO SMO V STATUT ZAPISALI KULTURNO DEJAVNOST KOT PROGRAM. TAKRAT SMO V SLOVENSKE KULTURNE POLITIKE DOBILI ZAGOTOVLJEN DOSTOP DO KULTURE IN RAZPISOV POVEZANIH S KULTURO IN UMETNOSTJO. KO SE STEREOTIPI NASELIJO V DRUŽBI JIH JE TEŽKO IZKORENINITI, TUDI O TEM, KOLIKO PA SO INVALIDI SPLOH SPOSOBNI USTVARJATI KULTURO. ŠELE DOLGOLETNA NASPROTNA SPOZNAVANJA RAZNIH IZVEDENCEV IN NAŠI USPEHI SO NAS NAREDILI PREPOZNAVNE V DRUŽBI.

NAS PA NI ZANIMALO LOČEVANJE UMETNIŠKIH PRODUKTOV PO DRUŽBENI FORMI IN NE PO VSEBINI, NAS NISO ZANIMALE RAZNE SHEMAJSKE DELITVE UMETNIŠKIH FORM, NAS JE ZANIMALO GOLO USTVARJANJE IN DRUŽENJE. JASNO POSTAVLJENI DRUG OB DRUGEM SMO NAŠLI TISTO MEJO, KJER SE SEKAJO ČRTE, ČRKE, PLOSKVE IN BARVE USTVARJALCEV Z REALNIM ŽIVLJENJEM. MOGOČE JE CELO BILA NEKATERIM MED NAMI UMETNIŠKA ŽILICA PRIROJENA. GOTOVO BI MED TE UMETNIKE UVRSTILI BRANKA RUPNIKA, KI JE TUDI PRVI PRI ZVEZI PARAPLEGIKOV SLOVENIJE ZAČUTIL KULTURNO MISEL. ZDELO SE MU JE POMEMBNO, DA BODO LJUDJE PO POŠKODBI HRBTENJAČE NAJBOLJE SPOZNALI UMETNOST IN KULTURO, ČE SE BODO SAMI POSTAVILI V VLOGO UMETNIKA. ZATO ZAČENJAJO INVALIDI DOMA SLIKATI, NA TEČAJ PA NOSIJO SLIKE, KI JIH SKUPAJ ANALIZIRAJO, TAKO DA OD ZNOTRAJ SPOZNAVAVO TEMELJNE VZGIBE, ZAKONITOSTI IN POMEN UMETNOSTI. PRVO SLIKARSKO OBDOBJE NA TREBINJSKI JE ZAZNAMOVAL KOT MENTOR MILAN ERİČ.

KASNEJE NAM JE BIL VZOR VRHUNSKI UMETNIK PRI SLIKANJU Z USTI ŽAL, ŽE POKOJNI STOJAN ZAFRED, KI JE TUDI V MEDNARODNEM PROSTORU CENJEN IN SPOŠTOVAN. SLEDIL MU JE VOJKO GAŠPERUT, KI JE Z MNOGIMI USPEHI NA SLIKARSKIH EX-TEMPORIH OPOZORIL NASE. BRANKO RUPNIK JE POSTAL PRAVI MOJSTER V VSEH SLIKARSKIH TEHNIKAH, ŠE POSEBNO JE IZSTOPAL V PORTRETU. VSI DRUGI SMO ČRPALI ZNANJA IN SE IZOBRAŽEVALI NA RAZLIČNIH DELAVNICAH IN OB RAZLIČNIH MENTORJIH. NAJBOLJ STA ZAZNAMOVALA NAŠE DRUGO OBDOBJE MENTORJA JOŽE POTOČAR KOT MENTOR ZA RISBO IN GRAFIKO TER RASSO CAUSEVIG KOT MENTOR ZA SLIKARSKÉ TEHNIKE. ŽELJA PO AKTIVNEM DOŽIVLJANJU UMETNIŠKIH DEL, LIKOVNO IZRAŽENIH IDEJ, OBCUTIJ IN SPOZNAVANJ, JE ŠE POSEBEJ IZJEMNEGA POMENA PRI SLIKANJU Z USTI. PRAV TO PRISPEVA K OSEBNEMU ZORENJU IN CELOVITI, HUMANISTIČNI VZGOJI VSAKEGA OD SLIKARJEV. SKOZI IZPOVEDOVANJE IN PRIMERJAVO KRITERIJEV IN POGLEDov NA UMETNOSTNE DOSEŽKE DRUGIH SLIKARJEV, SLIKANJE OMOGOČA IZRAŽANJE INDIVIDUALNOSTI TER SLIKARJA SPODBUJA H KULTURI DIALOGA IN STRPNI KRITIČNOSTI V SMISLU DOJEMANJA, UČENJA IN KULTIVACIJE LASTNIH ČUSTEV. OBENEM NUDI IZHODIŠČA ZA OBLIKOVANJE POZITIVNEGA ODNOSA DO UMETNIŠKE USTVARJALNOSTI IN DO DRUŽBENEGA ŽIVLJENJA NASPLOH. KER VEMO, DA IMAJO ČUSTVA GLOBOK POMEN ZA SOCIALNE IN MEDČLOVEŠKE INTERAKCIJE ALI PO DOMAČE REČENO »RAZLIČNOST ALI DRUGAČNOST,« LAHKO UMETNOST DRUGAČNIH NEPOSREDNO POMENI EMPATIJO, SOČUTJE IN TOLERANCO.

PESNIŠTVO SMO ZAČELI GRADITI V ČASU, KO SMO V PROSTORIH ZVEZE PRIPRAVLJALI LITERARNA SREČANJA S PRIZNANIMI UMETNIKI BESEDE, NEŽO MAURER, TONETOM KUNTNERJEM, IVANOM SIVCEM, JERCO MRZEL, ... POPOLDANSKA SREČANJA SO SE DOGAJALA V ČASU KO SO SE ŠE MOČNO ČUDILI, DA LAHKO NAJTEŽJE PRIZADETI LJUDJE NA VOZIČKIH LAHKO STORIMO KAJ VEČ KOT DA ZGOLJ RAZPRAVLJAMO, KAJ BI BILO POTREBNO, KAJ BI MORALI STORITI. POVEZALI SMO SE TISTI, KI SMO TAKRAT ŽE POSKUSILI S PISANJEM. LEDINO STA ORALA LJUBICA JANČAR KOT PESNICA IN POKOJNI JANEZ KLEMENC KOT PISATELJ. NA RAKITNI, KJER JE ŽIVEL, SE JE POSKUSIL TUDI KOT REŽISER V AMATERSKI GLEDALIŠKI SKUPINI. SLEDILE SO JIMA MARJETKA SMREKAR IN DARINKA SLANOVEC. MARJETKA SMREKAR JE IZLIVALA POEZIJO IZ SEBE KOT NEUSAHLJIV IZVIR. NJENO TRNOVO ŽIVLJENJE JI JE BILO NAVDIH. PISANJE PESMI IN PROZE JI JE POMENILO VESELJE IN SREČO. S TEM SI JE OSMIŠLJALA SVOJE NOTRANJE ŽIVLJENJE, SVOJ DUHOVNI SVET. DARINKA SLANOVEC JE PREDSTAVLJALA IZBRUŠENOST VERZOV IN PREFINJENOST ČUTENJA, ČUSTEV. NA LITERARNIH SREČANJIH IN IZBORIH JE DOSEGLA PREBOJ V SLOVENSKE IN MEDNARODNE PESNIŠKE KROGE IN MOČNO OPOZORILA NASE PREDVSEM V HAIKUJU. ČE JE DARINKA PREFINJENO TKALA VERZE SEM SAM V TEJ SKUPINI PREDSTAVLJAL »SPONTANOST IN SILOVITOST«, KOT JE ZAPISALA NEŽA MAURER. IZ TE SKUPINE JE IZŠLA POTEM PESNIŠKA ZBIRKA ŠTIRIH »MOST NA DRUGI BREG«, KI JE BILA PREVEDENA V NEMŠKI JEZIK. TAKRAT ZAČNEMO RAZISKOVATI, SE UČIMO PESNENJA IN PRIPOVEDNIŠTVA, IZDAJAMO KNJIGE, PRIPRAVLJAMO RAZSTAVE IN OB NJIH RECITALE Z GLASBENO PODPORO. NAJPOGOSTEJE JE TU SODELOVAL NEJČ SLAPAR S SVOJO HARMONIKO IN KASNEJE DEJAN POGORELEC, KI JE CIVILNO SLUŽIL VOJSKO PRI ZVEZI PARAPLEGIKOV SLOVENIJE. NA INŠTITUTU ZA REHABILITACIJO SE ZAČNEJO OB KONCU LETA KULTURNI DNEVI, KI SO MOČNO ZAZNAMOVALI CELO DESETLETNO OBDOBJE IN SLIKARSKE DELAVNICE V SEMIČU, KI ŠE TRAJAJO.

SOLIDARNOST, SPREJEMANJE IN INKLUZIJA

PRI VZPOSTAVLJANJU HARMONIJE MED OBEMA SVETOVOMA, TAKO IMENOVANEM ZDRAVEM IN INVALIDSKEM, IMAJO POMEMBNO VLOGO KOMUNIKACIJE, SAJ Z NJIHOVO POMOČJO LAŽJE SPREJEMAMO RAZLIČNOSTI LJUDI IN NJIHOVIH NAVAD. KAJ NI NAJLEPŠA KOMUNIKACIJA ZGOŠČENA IN KOMUNIKATIVNA PREDSTAVITEV DRUGAČNE UMETNOSTI, KI JE ROJENA IZ TRNOVEGA ŽIVLJENJA, KI JI JE PRAV TO ŽIVLJENJE NAVDIH IN IZPOVED. TAKO DOŽIVIMO MOČAN IN TAKO

Velike zasluge gredo kulturi za vstop v medije. Benjamin Žnidaršič in Vojko Gašperut predstavljata društvo.

ZNAČILEN VPLIV UMETNOSTI TAKO NA TISTEGA, KI SE Z NJO UKVARJA, KOT NA TISTEGA, KI JE NJEN »PREJEMNIK«. Z USTVARJANJEM DAJEMO DRUGIM, A HKRATI OSTAJA VSE KAR JE NAŠE, OBOGATENO.

POZITIVNE VREDNOTE, KI JIH PRINAŠA BILO KAKŠNO USTVARJANJE, ČLOVEKA RAZVESELJUJEJO, MU DAJO DOSTOJANSTVO IN MU ZBISTRIO POGLED NA ČLOVEKA, NARAVO, DRUŽBO, SMISEL ŽIVLJENJA. VSAKO PREDANO DELO V BORBI ZA PREŽIVETJE NAM ODSRE ŠIRŠI IZRAZNI SPEKTER. NA DAN PRIDEJO IDEJE, KI SO ČEMELE NEKJE V NAS IN SPREMINJAJO SOCIALNE ODNOSI IN GRADIJO VEČPLASTNO SOŽITJE. V PRIMERU,

KO S POŠKODBO HRBTENJAČE ŽE LAHKO RAZMIŠLJAMO O UPADU BIOLOŠKIH, INTELEKTUALNIH IN DRUGIH MOČI, SE Z USTVARJANJEM PONOVO RODIMO OBOGATENI, VREDNEJŠI, Z NOVO DRUŽBENO VLOGO. ČE SMO BILI PREJ PRED POŠKODBO ŠPORTNIKI, SMO ZDAJ SLIKARJI, PESNIKI, ...

KO GOVORIMO O SOŽITJU GENERACIJ NAJPREJ POMISLIMO NA SKUPNOST V KATERI LJUDJE ŽIVIMO IN NA SOLIDARNOST, SPREJEMANJE IN INKLUZIJO. ZAVEZA NAJ BI TEMELJILA NA ZAUPANJU IN DOBRIM ODNOSIH. DANES PA SE ZDI, DA SE DRUŽBA SPREMINJA IN S TEM OBLIKE SOŽITJA IN SOLIDARNOSTI. ZAVEDAMO SE, DA OBSTAJA MNOGO RAZLIČNIH GENERACIJ, RAZLIČNIH SKUPIN Z RAZLIČNIMI POTREBAMI IN ZMOŽNOSTMI. NAŠE ZMOŽNOSTI, ZNANJE, SPRETNOSTI IN VOLJA SO SOCIALNI KAPITAL, KI GA PO POŠKODBI EDINO IMAMO. TA KAPITAL PA SO TUDI NAŠE PODPORNE ORGANIZACIJE, NEFORMALNE POVEZAVE IN POSAMEZNIKI, KI POMAGAJO REŠEVATI NAŠE PROBLEME IN ZAGOTOVIJO, DA SE SPOŠTUJEJO DRUŽBENE NORME IN VREDNOTE. ZARADI VEČANJA SOCIALNEGA KAPITALA SE VEČA TUDI PREPOZNAVANOST NEKE SKUPNOSTI. TO KAR LAHKO STORIMO LJUDJE NAS POVEZUJE, NAM DAJE OBČUTEK PRIPADNOSTI IN ZAUPANJA. ČIM VEČJE JE ZAUPANJE VEČJI UGLED SKUPINE LAHKO DOSEŽEMO.

NAŠA SKUPINA KULTURNIH USTVARJALCEV JE BILA OD SAMEGA ZAČETKA TVORNA SKUPNOST, KI JE STREMELA K TEMU, DA VSAK PO SVOJIM MOČEH PRISPEVA DEL SVOJEGA ZNANJA, IZKUŠENJ, DA POSTANEJO TVORNI ČLANI ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE IN NISO LE PORABNIKI STORITEV. DRUG DRUGEMU SMO NA TAK NAČIN POMAGALI IZ ZDRAVSTVENIH, ŽIVLJENJSKIH IN DRUGIH STISK. ŠTEVILNI SMO SI NA TAK NAČIN ODPRLI NOVE POTI, KI SO NAM POMAGALE VZPOSTAVITI PSIHOLŠKO IN ZDRAVSTVENO RAVNOVESJE. ČE NE BI IMELI DRUG DRUGEGA BI UVENELI KOT CVET IN POTONILI V BOLEZNI IN PSIHOZI.

NA SVOJI UMETNIŠKI POTI SMO SE SREČEVALI Z UVELJAVLJENIMI UMETNIKI IN UČITELJI, PREDVSEM PA SMO UMETNOST SPOZNAVALI IN RAZISKOVALI PO SVETOVNIH GALERIJAH, Z BRANJEM STROKOVNE LITERATURE, LEPOSLOVJA IN POEZIJE, UMETNIŠKIH REVIJAH, NENEHNIH OPAZOVANJEM IN POGLABLJANJEM TER TAKO RAZVILI LASTNO KULTURO, KI JE NENEHNO DOPOLNJEVALA IN POSTALA NAŠE POSLANSTVO.

MOJA ZGODBA

NA ZVEZO PARAPLEGIKOV SLOVENIJE SEM PRIŠEL Z NAMENOM, DA SE ZAHVALIM TAKRATNEMU PREDSEDNIKU IVANU PERŠAKU ZA POMOČ PRI IZDAJI PESNIŠKE ZBIRKE RITEM SRCA. PO NEKAJURNEM KLEPETU ME JE PROSIL, ČE BI PREVZEL KULTURNO DEJAVNOST. OD TAKRAT NA PREDJ SEM OSTAL ZAVOZLAN V DELO ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE. ŽELEL SEM SODELOVATI KOT VODJA KULTURNE DE-

JAVNOSTI, KI SPOŠTUJE IN NEGUJE VREDNOTE VZAJEMNEGA SPOŠTOVANJA, ODKRITIE KOMUNIKACIJE IN TEMELJI NA POŠTENOSTI, KULTURNOSTI IN ZAVZETEM DELU. KASNEJE SEM KOT ORGANIZATOR SODELOVAL PRI IZOBRAŽEVANJU IZ RAČUNALNIŠTVA, OBLIKOVANJU SPLETNIH STRANI, STIKIH Z JAVNOSTJO, ... POSTAVLJAL SEM SI VISOKE CILJE, KI NE VEM ČE SEM JIH VEDNO IZPOLNIL. DELO PRI ZVEZI MI JE VEDNO PREDSTAVLJALO IZZIV IN PREDSTAVLJA PRIKAZ ČASA, KI JE PREPROSTO IZPUHTEL. ZDI SE MI, DA SMO VSI DELALI Z ZANOSOM IN DA NAM JE BIL TA ČAS PODARJEN KOT VELIKA IZKUŠNJA. ŽARADI MAJHNIH USPEHOV SMO ZNALI BITI SREČNI IN ZADOVOLJNI.

SLIKANJE JE ZAME POTREBA, PREMOR OD DELA, PREDVSEM ZATO, KER SEM SAM BIL VEDNO ZELO ZAPOSLEN. PRI LIKOVNEM USTVARJANJU SEM SE PA SPROSTIT IN NISEM MISLIL NA DRUGE PROBLEME. OB SLIKANJU SEM V SLIKO DAL VEDNO NEKAJ SVOJEGA - ČUSTVA, KI SEM JIH TAKRAT DOŽIVLJAL. SLIKANJE MI JE NA TAK NAČIN POMAGALO SKOZI CELO ŽIVLJENJE.

NA ZAČETKU SVOJE POŠKODBE NAMREČ NISEM RAZMIŠLJAL, DA BOM SLIKAR. PRAVZAPRAV NISEM IMEL NOBENE IDEJE, KAJ BOM V ŽIVLJENJU POČEL. DELAL SEM IZ LASTNE ČUSTVENE POTREBE, PRVO KOT PESNIK, KASNEJE KOT SLIKAR IN PODJETNIK. ODZIV NA MOJE USTVARJANJE PA JE BIL TAK, DA SEM ZAČEL O SLIKANJU RESNEJE RAZMIŠLJATI, KO SEM POSTAL POLNOPRAVNI ČLAN MEDNARODNEGA ZDRUŽENJA SLIKARJEV, KI SLIKAJO Z USTI ALI NOGAMI (VDMFK). LIKOVNO USTVARJANJE VAME VNAŠA NEKE VRSTE SVOBODO, KOT V ČASIH, KO SEM SE KOT OTROK IGRAL V PESKOVIKU. OSVOBAJA ME TO, DA NE ČUTIM NOBENE TESNOBE GLEDE KONČNEGA REZULTATA ALI GLEDE TEGA, KAJ BODO NA VSE SKUPAJ POREKLI KRITIKI. KO NEKAJ MOJIH PRIJATELJEV VIDI MOJE SLIKE, KO PRIDEJO V ATELJE IN VZKLIKNEJO "VAU!", JE TO ZAME ZADOSTNA POTRDIČEV. SLIKAM ZASE, KAR MI DAJE POSEBNO ZADOŠČENJE. KO SO PRIŠLI PRVI USPEHI, PRVE RAZSTAVE IN SO BILE SLIKE DOBRO SPREJETE, SEM DOBIL SKRIVNOSTNE, MISTIČNE SILE, KI SO ME DVIGNILE NAD VSE TEŽAVE.

MOČ JE SKOZI KULTURO IN USTVARJALNE MISLI SEGALA TUDI NA MNOGA DRUGA PODROČJA, ZA KATERA SEM ZAČUTIL, DA IMAM O NJIH KAJ Povedati. ČUTIL SEM, DA JE V MENI UJETA IZPOVEDNA MOČ ZA USTVARJANJE ŠE ČESA DRUGEGA KOT LE SLIKARSTVA. ŽIVLJENJE, KOT BI ŽE LETA HOTELO PREVERJATI, ALI JE ŽELJA TEGA FANTA DOVOLJ MOČNA, DA SE UPRE SKUŠNJAVAM IN PASTEM, KI GA PRINAŠA INVALIDSKO ŽIVLJENJE. SEVEDA JE BIL TO LE ZAČETEK RESNIČNE USTVARJALNOSTI ČLOVEKA, KI JE ZAČEL RESNIČNO ŽIVLJENJSKO POT..

BENJAMIN ŽNIDARŠIČ

Demonstracija slikanja z usti hrvaškim paraplegikom na Zagrebškem velesejmu. Nekateri od njih so prvič videli slikarje z usti na delu in poskusili slikati.

Na vsakoletni likovni delavnici smo se slikali skupaj z ankaranskim županom Gregorjem Strmčnikom.

Naši člani na preventivnem pregledu pri dr. Erjavčevi.

Na skupščini društva skupaj s predstavniki Zveze paraplegikov Slovenije.

Društvo je organiziralo izlet v Ljubljano.

Učasih so bila srečanja vsa polna pričakovanj po srečanjih med invalidi. Danes pa kot bi se ta naboj izpel in izpuhtel v zrak.

Na povabilo župnika na Sv. Antonu Franca Prelca smo slikali z osnovnošolci. Vojko Gašperut se pogovarja z njimi.

Takratni postojnski župan Jernej Verbič je bil našemu društvu zelo naklonjen.

Predsednik Željko Geci podpisuje dokument o partnerskem sodelovanju z Italijanskimi občinami.

Na splavarjenju v velikem številu.

SREČANJA V SLIKI IN BESEDI

Večkratni donatorji Društvo Mušketirji iz Postojne.

Večkratni donatorji SPRINGERS RIDERS iz Hruševja.

O ŠTUDENTIH INVALIDIH

IZOBRAŽEVANJE JE KLJUČNEGA POMENA ZA ČLOVEKOV RAZVOJ, TAKO MENTALNI KOT SOCIALNI, ZATO MORAMO POSKRBE TI, DA SE NIKOLI NE KONČA. V ŽIVLJENJU PREIDEMO SKOZI VEČ STOPENJ ŠOLANJA IN ENA IZMED TEH JE TUDI ŠTUDIJ, ČE SE ZANJ SEVEDA ODLOČIMO.

V TEM OBDOBJU VSTOPAMO V ZADNJO FAZO RAZVOJA NAŠIH MOŽGANOV, VSAJ MEDICINSKO GLEDANO, HKRATI PA NASTOPI TUDI ŠTEVILKA OZ. LETO 18, KAR S SEBOJ PRINESE DOLOČENE PRAVICE IN DOLŽNOSTI, ŠE POMEMBNEJE PA ODGOVORNOST.

OB USPEŠNEM VPISU NA ŽELENO FAKULTETO SE ZA OBČAJNEGA ŠTUDENTA PRIČNE ŠTUDIJSKO DELO IN UČENJE, ČE JE ŠTUDENT SEVEDA PRIDEN, ŠTUDENTA INVALIDA PA ČAKA (MORDA) CEL KUP PREGLAVIC, VEZANIH NA NJEGOVO OBliko INVALIDNOSTI. VELIKO TEŽAVO LAHKO POVZROČI SAMA DOSTOPNOST FAKULTETE, BODISI KAKŠNA PREDAVALNICA NI DOSTOPNA (DO NJE NI USTREZNE RAMPE ALI DVIGALA), BODISI STRANIŠČE NI USTREZNO PRILAGOJENO (PREMAJHNO ZA VOZIČEK). VSE TO JE MORDA POSLEDICA GRADNJE FAKULTET V DRUGAČNIH ČASIH, KO SE O ŠTUDIJU ZA INVALIDE NI DOSTI RAZMIŠLJALO. TE TEŽAVE SO VEČINOMA ODPRAVLJENE, SPLOH V VEČJIH "UNIVERZITETNIH" MESTIH KOT SO LJUBLJANA IN MARIBOR, VENDAR SE KLJUB TEMU NAJDEJO MALENKOSTI, KI MOČNO VPLIVAJO NA ŠTUDIJ ŠTUDENTA INVALIDA.

ZATO JE BODOČI ŠTUDENT INVALID PRIMORAN SAM POSKRBE TI, DA MU FAKULTETA USTREZA. TO STORI Z OBISKOM INFORMATIVNEGA DNEVA IN ISKANJEM INFORMACIJ V ŠTUDENSKEM REFERATU OZ. SVETU ŠTUDENTOV FAKULTETE TER PRI PROFESORJU, ZADOLŽENEM ZA ŠTUDENTE S POSEBNIMI POTREBAMI. KO JE SEDAJ ŠTUDENT SEZNANJEN Z INFRASTRUKTURO IN POTEKOM ŠTUDIJA (ZMOŽNOST OPRAVLJANJA VAJ, IPD.), MORA OB USPEŠNEM VPISU PRIDOBITI STATUS ŠTUDENTA S POSEBNIMI POTREBAMI. TO STORI Z ODDAJO VLOGE, KJER OZNAČI TUDI PRILAGODITVE, KI JIH POTREBUJE. SEM SPADA PODALJŠANI ČAS PISANJA IZPITOV, MOŽNOST SAMO USTNEGA OPRAVLJANJA OBVEZNOSTI, UPORABA RAČUNALNIKA IN ŠE BI LAHKO NAŠTEVALI. ZA MOREBITNE PRILAGODITVE, KI JIH NA SEZNAMU NI, SE ŠTUDENT DOGOVORI S POSAMEZNIH PROFESORJEM PREDMETA. V VSAKEM PRIMERU PA JE ZELO ZAŽELENO, DA ŠTUDENT SAM POIŠČE REŠITEV ZA SVOJO TEŽAVO, SAJ S TEM POKAŽE SVOJE ZANIMANJE IN RESNOST DO ŠTUDIJA.

KAJ PA BIVANJE IN PROSTI ČAS? POMEMBNO JE, DA IMAŠ STREHO NAD GLAVO PREDEN PRIČNEŠ Z VSEMI DEJAVNOSTMI, ŠTUDIJSKIMI IN OBŠTUDIJSKIMI. ŠTUDENT INVALID, TAKO KOT VSI OSTALI, IZPOLNE SPLETNI OBRAZEC ZA SUBVENCIONIRANO BIVANJE V ŠTUDENSKEM DOMU (ČE SE ZANJ ODLOČI), LE DA IZBERE DOLOČENE TOČKE, VEZANE NA INVALIDNOST. TAKO KOT PRI ODDAJI VLOGE ZA STATUS POSEBNIH POTREB, MORA PRILOŽITI DOKAZILA OZ. ODLOČBO O INVALIDNOSTI. MOŽNO JE TUDI NAPISATI PROŠNJO V ZVEZI Z NASTANITVIJO, KI ZADEVA ŽELJO PO VEČJI SOBI ALI PA LOKACIJI ŠTUDENSKEGA DOMA, KAR ŠTUDENT UGOTOVI Z PREDHODNIM OGLEDOM IN POZANIMANJEM.

KAR SE TIČE PA PROSTEGA ČASA, PA KAR PROSTO PO PREŠERNU! V OKTOBRSKEM ČASU JE VELIKO SPOZNAVNIH ZABAV IN BRUCOVANJ, KJER LAHKO NAVEŽEŠ STIKE Z OSTALIMI ŠTUDENTI IN MORDA IZVEŠ KAKŠEN TRIK ALI DVA O LAŽJEM ŠTUDIJU IN UGODNOSTIH, KI TI KOT ŠTUDENTU PRIPADAJO. FAKULTETE SAME PONUJAJO MNOGO RAZLIČNIH DEJAVNOSTI ZA PROSTI ČAS. TO SO RAZLIČNE DELAVNICE IN TUDI RAZNA ŠPORTNA UDEJSTVOVANJA, KOT SO RECIMO TEKMOVANJA IN LIGE MED FAKULTETAMI. PRIVLAČEN JE TUDI ŠTUDIJ V TUJINI PREKO PROGRAMA ERASMUS, KJER LAHKO PRIDOBISH ŠE DRUGAČEN POGLED IN RAZŠIRIŠ OBZORJE.

V VELIKO POMOČ JE TUDI DRUŠTVO ŠTUDENTOV INVALIDOV SLOVENIJE, KI POLEG ORGANIZACIJE IZLETOV IN DRUŽENI POSKRBI ZA PREVOZ NA FAKULTETO TER JE ODLIČEN VIR INFORMACIJ O VSEM, KAR ZADEVA ŠTUDIJ.

SAM SEM MED NEKOLIKO BOLJ "ZASEDENIMI" ŠTUDENTI, SAJ NIMAM VELIKO ČASA ZA OSTALE STVARI, ČEMUR BOTRUJE TUDI IZBIRA FAKULTETE ZA ELEKTROTEHNIKO. NE GLEDE NA TEŽAVNOST ŠTUDIJA SI JE TREBA VZETI TUDI ČAS ZASE IN ZBRATI ENERGIJO ZA VSE OSTALO, KAR TE VESELI IN BOGATI.

NICK ŠPOLJAR DEŽJOT

ARHITEKTURNE OZ. GRAJENE OVIRE

V OKVIRU BIVALNEGA OKOLJA LOČIMO OŽJI IN ŠIRŠI BIVALNI PROSTOR. UREJEN ŠIRŠI BIVALNI PROSTOR ZAJEMA PRIMERNO UREJENE IN DOSTOPNE TRGOVINE, BANKE, POŠTE, POSLOPIJA ZA PRIREDITVE IN DRUŽABNA SREČANJA TER PODOBNE JAVNE USTANOVE. PRI TEM SO ZELO POMEMBNE RAZNE ARHITEKTURNE OVIRE. TE OVIRE SO NA CESTAH, TRGIH IN DRUGIH JAVNIH POVRŠINAH (CESTNI ROBNIKI, CESTNI ODTOKI, PODHODI, NADHODI, PARKIRNI PROSTORI). UPOŠTEVATI JE POTREBNO TUDI RAZDALJE DO POSAMEZNIH CILJEV, SAJ STA PRI STAREM ČLOVEKU IN INVALIDU POGOSTO ŽE PRIZADETI FIZIČNA ZMOGLJIVOST IN GIBLJIVOST (LEVINE IN GITLIN, 1993, STR. 112).

ARHITEKTURNE OVIRE V OŽJEM BIVALNEM PROSTORU PA PREPREČUJEJO STAROSTNIKOM IN INVALIDOM DOSTOP V OBJEKT ALI ONEMOGOČAJO NJEGOVO UPORABO. TO SO: PREEZKA VRATA, VRTLJIVA VRATA, STOPNICE, DRSEČA TLA, PRAGOVI, NESMOTRNO UREJENI STANOVANJSKI PROSTORI, ZLASTI SANITARNI IN KUHINJE, NEPRIMERNA STANOVANJSKA OPREMA. KO SE INVALID PO POŠKODBI ZNAJDE V RAZMERAH, KO STANOVANJE, V KATEREM JE DO SEDAJ BIVAL, ZARADI ZDRAVSTVENIH SPREMEMB ALI PA ZARADI BOLEZNI POSTANE NEUSTREZNO, SE ZNAJDE PRED DILEMO KAKO NAPREJ. IMA DVE MOŽNOSTI: ALI STANOVANJE RENOVIRATI IN GA PRILAGODITI POTREBAM ALI PA SE PRESELITI V USTREZNEJŠE STANOVANJE. LJUDJE SMO IZRAZITO NENAKLONJENI PRESELITVAM, ZATO JE IZREDNEGA POMENA ADAPTACIJA OBSTOJEČIH STANOVANJ.

ČE SE ŽELIMO OZRETI NAZAJ, V NE TAKO DAVNO PRETEKLOST, KAKŠNIH 30 LET IN SPREGOVORITI O ARHITEKTONSKIH OVIRAH TEDAJ IN O LE TEH SEDAJ, V DANAŠNJEM ČASU, JE POTREBNO REČI, DA SE JE VELIKO SPREMEMILO. TEDAJ SO SE INVALIDI DRŽALI PREDVSEM DOMA, MORDA ŠE V DOMOVIH IN NIHČE SE NI PREVEČ OBREMENJEVAL Z ARHITEKTURNIMI OVIRAMI. TISTI BOLJ ZAVEDNI IN AKTIVNI SO NEKAKO ŽE REŠILI SVOJ PROBLEM, ALI Z RAZUMEVANJEM VODILNIH V FIRMI, V LASTNI REŽIJI, ALI KAKO DRUGAČE. KLANČINE TISTEGA ČASA SO BILE VEČ ALI MANJ NEPRIMERNE, PRESTRME, PREEZKE, Z NJIMI SI KAJ DOSTI NISI MOGEL POMAGATI. BILE SO SAME SEBI V NAMEN. VELIKOKRAT SO MORALI DOBESEDNO POPRIJETI IN INVALIDA ROČNO ODNESTI NA ŽELENI CILJ.

USTANOVILE SO SE INVALIDSKE ORGANIZACIJE, ZVEZE IN DRUŠTVA, PA TUDI OZAVEŠČENI POSAMEZNIKI, KI SO ZAČELA OPOZARJATI NA PROBLEMATIKO IN DAJATI PRIPOMBE, OPOZORILA IN PREDLOGE V ZVEZI Z ZELO AKTUALNO PROBLEMATIKO. KONČNO SO BILI NA RAVNI DRŽAVE SPREJETI TUDI ZAKONI, KI UREJAJO TO PODROČJE. OMENITI MORAMO PREDVSEM ZIMI (ZAKON O IZENAČEVANJU MOŽNOSTI INVALIDOV), KI JE NAJPOMEMBNEJŠI S TEGA PODROČJA SAJ CELOVITO ZAJEMA VSA AKTUALNA PODROČJA INVALIDNOSTI. OMENITI JE POTREBNO NOVO OZ. DOPOLNJENO IN POPRAVLJENO GRADBENO ZAKONODAJO IN OSTALE AKTE IN PREDPISE. NE SMEMO POZABITI TUDI NA VSE POGOSTEJŠA OPAZNA PRIZADEVANJA NEKATERIH OBČIN, KI SE TRUDIJO NA TEM PODROČJU PRIDOBITI NAZIV OBČINA PRIJAZNA INVALIDOM. TAKO LAHKO ZATRDIMO, DA SE JE STANJE NA TEM PODROČJU V ZADNJEM ČASU MOČNO SPREMEMILO NA BOLJŠE, NIKAKOR PA ŠE NI TAKŠNO, DA NE BI ZAHTEVALO DODATNIH NAPOROV ZA ŠE VEDNO MOŽNE IZBOLJŠAVE. TU SO PROBLEM PREDVSEM STAREJŠE STAVBE IN MESTNA JEDRA, KI NE OMOGOČAJO SKORAJ NOBENEGA DOSTOPA, SO PA TUDI SVETLE IZJEME, KI DOKAZUJEJO, DA SE DA Z VOLJO IN RAZUMEVANJEM DOSEČI MARSIKAJ.

VALTER MAHNE

OSKRBA Z MEDICINSKO-TEHNIČNIMI PRIPOMOČKI

RAZLIČNA TEHNIČNA POMAGALA IN OPREMLJENOST STANOVANJA SO ZA VARNO, UDOBNO IN SAMOSTOJNO BIVANJE STARIH IN INVALIDNIH LJUDI V LASTNEM STANOVANJU IZREDNEGA POMEMBA. TEHNIČNI PRIPOMOČKI SO NUJNO POTREBNI ZA LAŽJE IN BOLJ FUNKCIONALNO ŽIVLJENJE OSEB Z GIBALNO OVIRANOSTJO. VRSTA IN OBLIKA PRIPOMOČKA, KI SE OSEBI PREDPIŠE V UPORABO, STA ODVISNI OD PRISOTNIH TEŽAV PRI GIBANJU, AKTIVNOSTI, KI JIH OSEBA IZVAJA IN OKOLJA V KATEREM ŽIVI. ZA VSAK PRIPOMOČEK, KI GA STAROSTNIKU SVETUJEMO, MORAMO DOBRO POZNATI SPOSOBNOSTI UPORABNIKA, PRIPOMOČEK PO POTREBI PRILAGODITI NJEGOVIM POTREBAM. USTREZNO IZBRANI TEHNIČNI PRIPOMOČKI LAHKO BISTVENO IZBOLJŠAJO KAKOVOST ŽIVLJENJA OSEB Z GIBALNO OVIRANOSTJO (MARINČEK IN BURGER, 2003, STR. 223). OSNOVNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE OMOGOČA PLAČILO NEKATERIH PRIPOMOČKOV IZ SREDSTEV ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA. IZBOR TOVRSTNIH PRIPOMOČKOV JE OMEJEN NA VRSTE, KI JIH ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE KUPI Z NATEČAJEM, TI PA NE USTREZAJO VEDNO OSEBI, KI JI JE BIL PREDPISAN. ZELO MALO JE NAMREČ PRIPOMOČKOV, KI SO TAKO ENOSTAVNI IN SPLOŠNI, DA ENA OBLIKA USTREZA VSEM OSEBAM, KI JIM JE PREDPISAN. (ZUPAN, 1999, STR. 12).

ZA LAŽJO NEGO IN OSEBNO HIGIENO STAREJŠE OSEBE IN INVALIDA DOMA SO POTREBNE DROBNE SPREMEMBE IN PRIPOMOČKI, KI NAM LAHKO PRIHRANIJO MNOGO TRUDA. PRI NEGI STAREJŠIH OSEB IN INVALIDOV JE POMEMBNO, DA NE »ZAPUSTIMO« NJIHOVIH SPOSOBNOSTI, TEMVEČ JIH KREPIMO IN OHRANJAMO KAR NAJDLJE (STOJA OB OPORI, SAMOSTOJNO IN VARNO UMIVANJE).

DRUŠTVO PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA SVETOVALNO IN MATERIALNO POMAGA ČLANOM PARAPLEGIKOM IN TETRAPLEGIKOM PRI ZAGOTAVLJANJU TEHNIČNIH PRIPOMOČKOV, HKRATI PA ZAGOTOVITI TISTE TEHNIČNE PRIPOMOČKE, KI JIH NUJNO POTREBUJEJO ZA ČIM BOLJ NORMALNO ŽIVLJENJE IN LAŽJE PREMAGOVANJE INVALIDNOSTI.

BREZ USTREZNIH TEHNIČNIH PRIPOMOČKOV PARAPLEGIKI IN TETRAPLEGIKI NE MOREJO ŽIVETI NORMALNEGA ŽIVLJENJA. PROGRAM NI SAMO UPRAVIČEN, TEMVEČ JE ŽIVLJENJSKO POTREBEN, SAJ JE VEDNO VEČ PARAPLEGIKOV IN TETRAPLEGIKOV, KI ZARADI FINANČNIH STISK NE MOREJO PRITI DO USTREZNIH PRIPOMOČKOV.

PROGRAM IZVAJAJO DELAVCI IN REFERENTI ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE, DRUŠTVA PARAPLEGIKOV IN TETRAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA, ZUNANJI STROKOVNI IN LAIČNI SODELAVCI, ZDRAVNIKI, DELOVNI TERAPEVTI, FIZIOTERAPEVTI TER DRUGI, KI SO POVEZANI Z ŽIVLJENJEM IN DELOM PARAPLEGIKOV IN TETRAPLEGIKOV. PROGRAM SE IZVAJA VSAKODNEVNO, INDIVIDUALNO IN SKUPINSKO. DRUŠTVO PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA IMA NALOGO KOORDINATORJA MED DISTRIBUTERJI, STROKOVNIMI INŠTITUCIJAMI, NJIHOVIMI STROKOVNJAKI, KOMISIJAMI IN UPORABNIKI.

V TEM SKLOPU PROGRAMA NUDIMO:

- STROKOVNO SVETOVANJE PRI NAKUPU, NAJEMU IN UPORABI RAZLIČNIH TEHNIČNIH PRIPOMOČKOV,
- INFORMIRANJE O NOVOSTIH, OSEBNIH IZKUŠNJAH PARAPLEGIKOV IN TETRAPLEGIKOV Z UPORABO RAZLIČNIH PRIPOMOČKOV, KI SO NA VOLJO NA TRGU,
- POMOČ PRI PRIDOBIVANJU TEHNIČNIH PRIPOMOČKOV (TUDI TAKO, DA JIH POVEZUJEMO Z RAZLIČNIMI ORGANIZACIJAMI, INSTITUCIJAMI IN POSAMEZNIKI),
- IZPOSOJO RAZLIČNIH TEHNIČNIH PRIPOMOČKOV, S KATERIMI SI LAHKO OLAJŠAJO PREHOD IZ REHABILITACIJSKE OBRAVNAVE V SVOJE DOMAČE OKOLJE, TRENUTNO POSLABŠANJE ZDRAVSTVENEGA STANJA, SELITEV IPD.,
- RAZLIČNA PREDAVANJA S PODROČJA PRAVIC DO MEDICINSKO TEHNIČNIH PRIPOMOČKOV, NA KATERIH LAHKO ČLANI, NJIHOVI SVOJCI IN DRUGI ZAINTERESIRANI IZ PRVE ROKE DOBIJO POTREBNE INFORMACIJE O VRSTAH PRIPOMOČKOV, RAZLIČNIH STANDARDIH PRIPOMOČKOV, TRAJNOSTNI DOBI PRIPOMOČKOV, KRITJU STROŠKOV NABAVE PRIPOMOČKOV S STRANI ZZZS IPD. ([HTTPS://TINYURL.COM/PRIPOMOCKI](https://tinyurl.com/pripomocki))

PRAV TAKO INFORMIRAMO OSEBNE ZDRAVNIKE IN DRUGE ZDRAVSTVENE DELAVCE O POMENU INDIVIDUALNE OBRAVNAVE INVALIDOV, PREDPISOVANJU MEDICINSKIH PRIPOMOČKOV, INKONTINENČNEGA MATERIALA, O DODATKIH ZA POMOČ IN POSTREŽBO, O PRELEŽANINAH, TEŽAVAH Z ODVAJANJEM IN PROBLEMI UROTRAKTA.

REŠEVALNIM SLUŽBAM PA SVETUJEMO TUDI GLEDE PRILAGOJENOSTI REŠEVALNIH VOZIL ZA PREVOZ INVALIDOV.

KLAVDIJ KOREN

PREVOZI S PRILAGOJENIM VOZILOM

AVTOMOBIL JE ZA PARAPLEGIKE IN TETRAPLEGIKE SKORAJ NEPOGREŠLJIV PRIPOMOČEK, KI NAM POMAGA PREMAGOVATI DALJŠE RAZDALJE. ŠE POSEBEJ, KER NAM JE VEČINA JAVNIH PREVOZNIH SREDSTEV (MEDKRAJEVNI AVTOBUSI, VLAKI) ŠE VEDNO NEDOSTOPNA. AVTOMOBIL NAM NUDI TUDI VELIKO LAŽJO POT PRI PONOVNEM VRAČANJU V DRUŽBENE TOKOVE IN NOV NAČIN ŽIVLJENJA. SEVEDA PA JE ZA VOŽNJO AVTOMOBILA TREBA IMETI VOZNIŠKO DOVOLJENJE, KAR PA PARAPLEGIKU ALI TETRAPLEGIKU POVZROČA NEKOLIKO VEČ PREGLAVIC.

PREVOZ S PRILAGOJENIM KOMBI VOZILOM POGOSTO KORISTIJO NAJBOLJ PRIZADETI ČLANI DRUŠTVA, KAR JIM PREDSTAVLJA EDINO MOŽNOST, DA OSEBNO OPRAVIJO POMEMBNE ŽIVLJENJSKE POTREBE KOT SO: UREJANJE ZADEV NA UPRAVNIH ENOTAH, PREGLED PRI ZDRAVNIKU ALI ZOBOZDRAVNIKU, PREVOZ V ZDRAVILIŠČE ALI NA OBNOVITVENO REHABILITACIJO ... ŠICER BI BILI ODVISNI OD POMOČI DRUGIH ALI PA BI MORALI KORISTITI CELO REŠEVALNA VOZILA. IN TAKO DRUŠTVO S PREVOZI OPRAVLJA TUDI TISTE NALOGE, KI SO V PRISTOJNOSTI DRŽAVE.

DRUŠTVO S PRILAGOJENIM KOMBI VOZILOM NUDI PREVOZE PARAPLEGIKOM, TETRAPLEGIKOM IN OSTALIM INVALIDOM (TUDI ČE NISO ČLANI NAŠE ORGANIZACIJE), KATERI NIMAJO MOŽNOSTI LASTNEGA PREVOZA. VOZILO JE PRILAGOJENO, S KLANČINO, ZA LAŽJI VSTOP INVALIDOV NA VOZIČKIH.

PREVOZI SE OPRAVLJAJO TUDI ZA RAZLIČNE DRUGE POTREBE ČLANOV - REKREACIJO IN ŠPORT, IZOBRAŽEVANJE PARAPLEGIKOV, PREVOZE NA RAZLIČNE TEČAJE, SEMINARJE V OKVIRU DRUŠTVA IN ZVEZE TER INDIVIDUALNO, PSIHOSOCIALNO DEJAVNOST (DRUŽABNA SREČANJA, INDIVIDUALNA SREČANJA), INTERESNE DEJAVNOSTI (MLADI, STAREJŠI), UDELEŽBA NA AKTIVNOSTIH ZVEZE PARAPLEGIKOV IN DRUŠTVA PARAPLEGIKOV, KAKOR TUDI OGLED SEJMOV, RAZSTAV IN DRUGO. PARAPLEGIKOM ŽELIMO OMOGOČITI UDELEŽBO NA VSEH POSEBNIH SOCIALNIH PROGRAMIH, GLEDE NA NJIHOV OSEBNI INTERES, TER S TEM PREPREČITI SOCIALNO IZKLUČENOST.

PROGRAM PREVOZ PARAPLEGIKOV SE IZVAJA VSE DNI V TEDNU, ODVISNO OD POTREB UPORABNIKOV. PREVOZE SE IZVAJA TUDI ZA POTREBE DELOVANJA ORGANIZACIJE, ZA PREVOZE PROSTOVOLJCEV IN IZVOLJENIH DELAVCEV NA DELO V PISARNO.

VOZNIK JE USPOSABLJEN, DA UPORABNIKOM POMAGA PRI VSTOPU IN IZSTOPU IZ VOZILA, SKRBI ZA VAREN PREVOZ OSEB IN JIM PO POTREBI POMAGA PRI NJIHOVIH OPRAVKIH. PREVOZI SE IZVAJAJO NA PODLAGI RAZPOREDA, KI GA DRUŠTVO VODI. RAZPORED SE OBLIKUJEJO NA PODLAGI POTREBE IN ŽELJE UPORABNIKA IN AKTIVNOSTI, KI JIH ORGANIZIRA DRUŠTVO IN ZVEZA. PROGRAM TAKO POLEG DEJANSKIH PREVOZOV VKLJUČUJE TUDI KOORDINACIJO IN ORGANIZACIJO LE-TEH. PREVOZE SE OPRAVLJA PO CELI SLOVENIJI IN TUDI V TUJINI. VOZNIK SKRBI TUDI ZA REDNO SERVISIRANJE IN VZDRŽEVANJE VOZILA.

BENJAMIN ŽNIDARŠIČ

OSEBNA ASISTENCA

OSEBNA ASISTENCA JE POMOČ POSAMEZNIKU PRI VSEH TISTIH OPRAVILIH IN DEJAVNOSTIH, KI JIH POSAMEZNIK NE MORE IZVAJATI SAM ZARADI INVALIDNOSTI, A JIH VSAKODNEVNO POTREBUJE DOMA IN IZVEN DOMA, DA LAHKO ŽIVI NEODVISNO, AKTIVNO IN DA JE ENAKOPRAVNO VKLJUČEN V DRUŽBO. OSEBNA ASISTENCA VSEM UPORABNIKOM ZAGOTAVLJA NEODVISNO ŽIVLJENJE. Z UVEDBO ZAKONA O OSEBNI ASISTENCI OMOGOČAMO INVALIDNIM OSEBAM VELIKO BOLJ AKTIVNO IN KAKOVOSTNO ŽIVLJENJE. S POMOČJO OSEBNEGA ASISTENTA LAHKO DOŽIVIJO VELIKO VEČ IN SO HITREJE IN BOLJE VKLJUČENI V DRUŽBO. Z ASISTENCO SE OMOGOČA POMOČ TUDI TISTIM, KI SI JE PREJ ZARADI FINANČNE STISKE NISO MOGLI OMOGOČITI DODATNE POMOČI. ZAKON SO HOTELI PO POLETNEM DELOVANJU SPREMINJAT, DA DOMAČI NE BI MOGLI BITI OSEBNI ASISTENTI. PO MOJEM MNENJU, DA JE LAHKO OSEBNI ASISTENT NEKDO OD DRUŽINSKIH ČLANOV MORE BITI OMOGOČENO SAJ VČASIH INVALIDNA OSEBA RAJE ZAUPA DOMAČIM KOT NEKOMU, KI JE TUJEC. ZAKON JE ZATO, DA LJUDEM POMAGAMO PO NAJBOLJŠI MERI. S TEM, DA PUSTIMO DA SO OSEBNI ASISTENTI DRUŽINSKI ČLANI, OHRANJAMO TAKO DOSTOJANSTVO UPORABNIKA KOT TUDI NJEGOVO PRAVICO DO IZBIRE. ZA OSEBNEGA ASISTENTA NI POTREBNA IZOBRAZBA, POTREBNO JE VELIKO ZANIMANJE IN PRIPRAVLJENOST POMAGATI IN SE NAUČITI NEKAJ NOVEGA. VSAKO LETO SE ZA OSEBNE ASISTENTE PRIPRAVI TUDI IZOBRAŽEVANJE, IZOBRAŽEVANJE JE OBVEZNO IN JE POTREBNO. ASISTENTE SE SEZNANI Z NOVIMI PRIPOMOČKI, KAKŠNI SPREMEMBI ZAKONA ALI SE JIM PODA KORISTNE INFORMACIJE O OSEBNI NEGI UPORABNIKA ALI O OHRANJANJU SVOJEGA ZDRAVJA.

ŽELJKO GECI

OSEBNA ASISTENCA PRI NAS INVALIDIH OBSTAJA PRAVZAPRAV TOLIKO ČASA KOLIKOR INVALIDNOST SAMA. KO SEM KOT TETRAPLEGIK UGOTOVIL, DA NE BOM VEČ HODIL, SEM SE SPRIJAZNIL TUDI Z DEJSTVOM, DA BOM VEDNO ODVISEN OD TUJE POMOČI. POMOČI PRI SAMOSTOJNEM ŽIVLJENJU SEM BIL V ZAČETKU DELEŽEN OD DRUŽINE, PRIJATELJEV, KASNEJE SEM BIL DESET LET V DOMU STAREJŠIH OBČANOV V KAMNIKU. PO DESETLETNEM BIVANJU SO SE USTVARILE RAZMERE, DA SEM LAHKO ZAPUSTIL DOM IN ZAŽIVEL V DOMAČEM OKOLJU. BIL SEM PACIENT, OSKRBOVANEC, VAROVANEC, UPORABNIK. KAKORKOLI SO ME ŽE NASLAVLJALI NIKOLI NISEM IMEL ZAKONITEGA ZASTOPNIKA IN SEM V SVOJEM ŽIVLJENJU VEDNO O SVOJEM ŽIVLJENJU ODLOČAL SAM IN SI GA TUDI UREJAL. BIL SEM EDEN PRVIH, KI

JE PRI ZVEZI PARAPLEGIKOV KORISTIL OSEBNO ASISTENCO, KI PA JE BILA PRECEJ OMEJENA. IMAM OBČUTEK, DA SMO SE CELO BALI, DA BI S SVOJIMI ZAHTEVAMI PO OSEBNI ASISTENCI PREVEČ OBREMENILI DRUŽBO. PA VENDAR TO VSEM NAM INVALIDOM POMENI VEČJO VKLJUČENOST V DRUŽBO IN VEČJE DOSTOJANSTVO.

ZAKON O OSEBNI ASISTENCI JE BIL NUJEN, SLOVENSKI INVALIDI SMO DOBILI FIZIČNO MOŽNOST ZA PREŽIVETJE IN NEODVISNO ŽIVLJENJE. VSE TO NAM DVIGA SAMOZAVEST IN ZAUPANJE VASE, DA SMO SPOSOBNI KREATIVNEGA USTVARJANJA IN BITI KORISTNI V DRUŽBI. OSEBNO ASISTENCO JEMLJEM KOT POMOČ PRI OPRAVLJANJU AKTIVNOSTI ZA SAMOSTOJNO OSEBNO IN DRUŽINSKO ŽIVLJENJE, PRI VKLJUČEVANJU V OKOLJE, IZOBRAŽEVANJE IN ZAPOSILITEV. ČE BI BILI POSLANSKI KORISTNIKI OSEBNE ASISTENCE BI BIL ZAKON O OSEBNI ASISTENCI ŽE ZDAVNAJ SPREJET.

BENJAMIN ŽNIDARŠIČ

OSEBNA ASISTENTKA, AJA.? KAJ PA DELA OSEBNA ASISTENTKA?. KO SEM SLIŠALA ZA TO DELO SEM IMELA VELIKO VRAŠANJ IN KO SEM DOBILA NEKAJ INFORMACIJ O TEM DELU, SEM BILA V VELIKIH DVOMIH, ČE BI GA LAHKO OPRAVLJALA. SAJ NI TAKO ENOSTAVNO BITI Z NEKOM, KI GA NITI DOBRO NE POZNAŠ, 8 UR DNEVNO PRI NJEM DOMA. PRIŠEL JE DAN KO SEM OSTALA BREZ SLUŽBE IN IZVEDELA, DA POTREBUJEJO NA ZVEZI PARAPLEGIKOV SLOVENIJE OSEB-

NO ASISTENTKO. GLEDE NA TO DA SEM ŽE IMELA NEKAJ INFORMACIJ O TEM DELU SEM SE PRIJAVILA NA RAZPISANO PROSTO DELOVNO MESTO IN BILA SPREJETA. VESELA IN MALO V DVOMIH ALI BOM ZMOGLA SEM POSTALA OSEBNA ASISTENTKA OSEBI NA INVALIDSKEM VOZIČKU. SPRVA SEM IMELA DVA VAROVANCA IN OBA STA ME LEPO SPREJELA V SVOJO BLIŽINO IN V SVOJ DOM, ZA KAR SEM OBEMA ZELO HVALEŽNA. SEDAJ IMAM LE ENEGA IN MI JE VELIKO LAŽJE OPRAVLJATI MOJE DELO. ŽE PRVI DAN MI JE PREDSTAVIL SVOJE POTREBE PO POMOČI KI JO POTREBUJE IN PRIČAKUJE OD MENE. SEDAJ SEM OSEBNA ASISTENTKA NEKAJ LET IN SVOJE DELO Z VSEM VESELJEM OPRAVLJAM. VSI STRAHOVI IN DVOMI, KI SEM JIH IMELA NA ZAČETKU SO BILI ODVEČ. SPOZNALA SEM, DA SO TO ČISTO PREPROSTI LJUDJE, KI POTREBUJEJO NAŠO POMOČ PRI VSAKODNEVNIH OPRAVLJANJH, KI JIH MI HODEČI NAREDIMO BREZ KAKRŠNEGA KOLI PROBLEMA IN OVIR. ZA NJIH PA JE ŽE OBLAČENJE LAHKO PRAVI PODVIG. UPAM, DA SE BOVA ŠE NAPREJ TAKO LEPO RAZUMELA, DA BO OBEMA LAŽJE PREŽIVETI URE IN DNEVE KO SVA SKUPAJ PRI VSAKODNEVNIH OPRAVLJANJH IN PODVIGIH.

ASISTENTKA PARAPLEGIKA IZ KOPRA

ŠPORT IN REKREACIJA

MEDICINSKA STROKA TRDI, DA JE ČLOVEŠKO TELO NAREJENO ZA GIBANJE. ZDRAVO ŽIVETI IN REDNO VADITI JE NAJBOLJŠE ZDRAVILNO ZA DUŠEVNO IN TELESNO POČUTJE. ŠPORT JE ZA INVALIDA ENA OD MOŽNOSTI SOCIALIZACIJE V DRUŽBO. ŠPORT INVALIDOV JE SESTAVNI DEL RAZVOJA DRUŽBE, KI OBSEGA VREDNOTE, NORME, SLOG ŽIVLJENJA. SVET TEMELJI NA RAZNOLIKOSTI, KI GA BOGATI ŠPORT IN RAZNOLIKOST ŠPORTNIH PANOG. S POMOČJO ŠPORTA SE POLEG PSIHOLŠKE IN FIZIČNE KORISTI RAZVIJE TUDI SAMOZAVEST, KI SE KAŽE SKOZI DRUŽBENO VLOGO INVALIDOV.

NA NAŠEM DRUŠTVU PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA IZVAJAMO VRSTO ŠPORTNIH AKTIVNOSTI KOT SO: ATLETIKA, ŠAH, STRELSTVO, KEGLJANJE, ŠPORTNI RIBOLOV, KOLESARIENJE, SMUČANJE, POTAPLJANJE, PLES IN SPRETNOSTNA VOŽNJA Z AVTOMOBILI IN DRUGE. ŠPORT JE ZA NAS ZELO POMEMBEN

ZARADI OHRANJEVANJA ZDRAVJA, KREPI SAMOZAVEST IN VKLJUČEVANJE V DRUŽBO. TAKO JE OMOGOČENO TUDI TEŽJE PRIZADETIM ČLANOM, DA SE UKVARJAJO S ŠPORTOM.

V ŠAHU, STRELSTVU, KEGLJANJU IN ATLETIKI VSAKO LETO ORGANIZIRAMO TUDI MEDDRUŠTVENA TEKMOVANJA V EKIPNI IN POSAMIČNI KONKURENCI. TRUDIMO SE DVIGNITI OZAVEŠČENOST IN AKTIVNI ŽIVLJENSKI SLOG, VENDAR NAM VEDNO NE USPE, SAJ SO NAŠI ČLANI V POVPREČJU VSE STAREJŠI.

Boško Božič

V Bonifiki redno organiziramo kegljaška tekmovanja.

DEJAVNOST V SLIKI IN BESEDI

Šahovski turnir Viktorju Brezovniku v čast in spomin vsako leto združi šahiste iz cele Slovenije.

Z električnimi priklopi se je po Kopru prav lepo zapeljati v družbi s prijatelji.

Vojko Gašperut slika v okviru EU projekta v Trstu in mimoidoče nagovarja s slikami.

Ekipo naših strelcevna treningu v Ankarahnu.

Kegljaška ekipa v majicah društva.

Uradni prevzem kombiniranega vozila.

Ribiči se redno udeležuje tekmovanj po Sloveniji.

Atletsko tekmovanje spremljata Srečko Petkovšek in Edo Cerkvjenik.

POSLOVNI PROSTORI DRUŠTVA

POT DO LASTNIH POSLOVNIH PROSTOROV JE BILA ZAPLETENA, DOLGA IN NEGOTOVA. ZAČELI SMO LETA 2009. GLAVNI FINANCER FIHO SREDSTVA ZA NAKUP PROSTOROV NI MOGEL ZAGOTOVITI V ENKRATNEM ZNESKU. BILA JE POTREBNA VEČKRATNA PRIJAVA NA RAZPIS. KER NA RAZPISU NISMO USPELI PRIDOBITI ZADOSTNA SREDSTVA JE BILO POTREBNO NAJETI POSOJILO Z POROŠTVOM ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE. PO PLAČILU PRVEGA OBROKA IN KLJUB TEMU, DA PREJŠNJI LASTNIK NI USPEL IZPRAZNITI PROSTORE SMO PONOSNO PARKIRALI NAŠ KOMBI PRED PROSTOR IN S TEM DALI VEDETI, DA JE PROSTOR SEDAJ NAŠ.

PROSTOR JE BIL NAMENJEN ZA PROFITNO DEJAVNOST - TRGOVINA. NIČ RAZEN ŠIROKIH VRAT VHODA V OBJEKT NI BILO PRILAGOJENO ZA OSEBE NA INVALIDSKEM VOZIČKU. ZAČELI SMO Z AKCIJO ZBIRANJA SREDSTEV IN MATERIALA ZA UREDITEV DOSTOPA – RAMPE V OBJEKT, TER PODRLI VRATA NA OBSTOJEČIH SANITARIJAH, DA SMO LAHKO PRIŠLI VSAJ DO VODE. S TEM SMO SI PRIDOBILI SAMOZAVEST IN ČE NI BIL BURJE SMO SE ŽE ZAČELI DRUŽITI IN KOVATI NAČRTE ZA NAPREJ.

ZAČELO JE OBDOBJE ZATIŠJA, ISKANJA DONATORJEV, ZBIRANJE SREDSTEV IN PRIJAVLJANJA NA RAZPIS FIHO. DRUGI OBROK PLAČILA V LETU 2010 JE BIL ZAGOTOVLJEN REDNO, KAR NAM JE DALO ZALET PA TUDI PRODAJALEC NAS NI VEČ SKEPTIČNO OBRAVNAVAL, TER DOKONČNO IZPRAZNIL PROSTOR. MI PA SMO KVADRAT PO KVADRAT UREJALI PROSTOR. PRIŠLO JE LETO 2011. ŽAL TO LETO NISMO USPELI PRIDOBITI IN ZAGOTOVITI SREDSTEV, KI SMO JIH DOLŽNI PO KUPO-PRODAJNI POGODBI. MORALI SMO NAREDIRI ANEKS K POGODBI IN SEVEDA OVERITI PRI NOTARJU.

ZADNJI OBROK PRODAJALCU JE BIL REALIZIRAN V LETU 2012. OSTALO NAM JE ŠE POSOJILO PRI BANKI IN DRUŠTVO JE POSTALO LASTNIK PROSTOROV NA VANGANELSKI 8. F V KOPRU.

SEVEDA VSA SKRIB OKOLI POPLAČILA PRODAJALCU JE MINILA, OSTALA JE SKRIB KAKO NAPREJ BREZ DENARJA? DAJALI SMO POBUDE SE UDELEŽEVALI NA RAZNIH DOBRODELNIH PRIREDITVE, POSEBEJ, KI SO BILE V KORIST DRUŠTVA. ŠTIRI LETA SO MINILA, DA SMO POČASI ZBRANA SREDSTVA VLOŽILI V UREDITEV IN S TEM NEKAKO PROSTORE SPRAVILI V FUNKCIJO NAMEMBNOSTI. DELOVANJE DRUŠTVA IN IZVAJANJE PROGRAMOV NI BIL ZARADI ZGORAJ OMENJENEGA OKRKNJENO. PA TUDI ČLANI, MED NAKUPOM IN OBNOVO PROSTOROV, NISO BILI PRIKRAJŠANI.

NI ŠE TAKO KOT BI MORALO BITI, VELIKO JE ŠE ZA POSTORITI, POSODOBITI TEHNIČNO, EKOLOŠKO,..... VSE TO BO IN JE NALOGA ODGOVORNIH ORGANOV DRUŠTVA. UPRAVNI ODBOR DRUŠTVA SE JE SESTAJAL IN BIL REDNO OBVEŠČEN IN SEZNANJENI O VSEM KAR SE JE DOGAJALO V VSEH LETIH. VELIKO ZASLUG IMAJO ČLANI U.O. DA SMO REALIZIRALI ZASTAVLJENE NAČRTE ŽE S TEM, DA SO NEKATERI ČLANI BILI NAVZOČI PRI DELU IZVAJALCEV, TER OPOZARJALI NA NAPA-KE. ZA TO SE JIM OD SRCA LEPO ZAHVALJUJEM. ŠE POSEBNO PA DONATORJEM, KI SO FINAČNO PODPRILI NAŠ PROJEKT.

ŽELJKO GECI

Skupno fotografiranje v praznih prostorih.

MOJA MAMA EMA GAŠPERUT /MAMA ZVEZE PARAPLEGIKOV/

ROJ. 27.03.1923 KOT PRVA IZMED 10 OTROK V DRUŽINI. DOMA SO BILI ZELO REVNI, BOLJ LAČNI KOT SITI. IMELA JE KOMAJ 6 LET, KO SO JO POSLALI KOT PESTUNJO K SVOJIM SORODNIKOM, KJER JE PAZILA NA SVOJA KOMAJ ROJENA BRATRANCA. ŠE MLADOLETNA JE ŠLA DELAT K SVOJIM SORODNIKOM V ITALIJO. ŽELELA SI JE POSTATI KUCHARICA, KER JE BILA PREPRIČANA, DA KOT KUCHARICA NE BO NIKOLI LAČNA. KASNEJE SE JE RES IZUČILA ZA KUCHARICO. V SLUŽBI SO JO IMELI RADI, TUDI DOMA JE POSKRBELA ZA VSE, DA NAM NI NIKOLI NIČ MANJKALO. BILA JE DOBRA MATI MENI IN MOJI SESTRI ŽDENKI IN LJUBEČA NONA NAJINIM OTROKOM.

MOJA NESREČA LETA 1967, PA JI JE STRLA SRCE, NJENE OČI SO BILE VELIKOKRAT SOLZNE, ZAME NI VIDELA SVETLE PRIHODNOSTI. NI SE ZAPRLA MED 4 STENE, DRUŽENJE Z MOJIMI SOTRPINI NA VOZIČKIH JI JE DALO VOLJO IN MOČ IN V NAS NI VIDELA VEČ SAMO NEMOČNE INVALIDE, ZATO JE POSTALA PRAVA BORKA ZA NAŠE PRAVICE. ZARADI TEH VREDNOT JO JE DRUŠTVO RAZGLASILO ZA ČASTNO ČLANICO.

SPREMLJALA ME JE NA REHABILITACIJO V PINETO, KJER JE POSKRBELA ZA VSAKEGA, KI JE RABIL NJENO POMOČ. SPOPRIJATELJILA SE JE TUDI Z MEDICINSKO EKIPO IZ SOČE, KI NAS JE SPREMLJALA NA REHABILITACIJO. PREDVSEM PA SE JE RADA DRUŽILA Z VSEMI INVALIDI, STARIMI IN PREDVSEM TISTIMI, KI SO PRVIČ PRIŠLI NA REHABILITACIJO. PREDVSEM SLEDNJIM JE VLIVALA UPANJE IN JIH HRABRILA IN BILA NJIHOVA ZAUPNICA V STISKAH, ZATO SO JO KLICALI KAR MAMA EMA IN TAKO JE POSTALA MATI ZVEZE.

VOJKO GAŠPERUT

SAMOSTOJNA RAZSTAVA V NEW YORKU

MNOGO LET NAZAJ JE OBSTAJALA MOŽNOST, DA BI RAZSTAVLJAL V NEW YORKU, RAVNO TAKRAT PA JE PRIŠLO DO GOSPODARSKE KRIZE IN PRILOŽNOST JE PADLA V VODO. NA TO NISEM POZABIL IN KO SEM V ZAČETKU LETA SREČAL PRIJATELJA FILIPA, KI MI JE RAZSTAVO OBLJUBLJAL, SE JE ZAČELA AKCIJA. VEZNI ČLEN JE BIL GOSPOD EMIL GASPARI, SLOVENSKI PODJETNIK V AMERIKI, KI JE NAVEZAL STIK S TAMKAŠNJIMI SLOVENCMI IN PATROM KRIZOLOGOM CIMERMANOM, KI VODI SLOVENSKO CERKEV SV. CIRILA V NEW YORKU.

Z ŽENO, PRIJATELJEMA FILIPOM IN MARJANOM SMO ODPOTOVALI V NEW YORK, KAMOR JE PRED NAMI ŽE PRIPOTOVAL ZABOJ S 15 SLIKAMI ZA RAZSTAVO. PRI POSTAVITVI RAZSTAVE V GALERIJ SLOVENSKE CERKVE SV. CIRILA, JE POMAGAL TUDI ROBI POREDOŠ, DOPISNIK SLOVENSKE

TISKOVNE AGENCIJE /STA/ V NEW YORKU IN EDVARD ŽITNIK, DOPISNIK RTV SLOVENIJA IZ NEW YORKA. SLEDNJI JE OB OTVORITVI POSNELL KRASEN PRISPEVEK ZA 1. PROGRAM RTV SLOVENIJA.

OTVORITEV RAZSTAVE JE BILA 12. MAJA, KO JE BIL V AMERIKI ZELO POMEMBEN PRAZNIK: MOTHER'S DAY. KLJUB TEMU SE JE MAŠE IN OTVORITVE RAZSTAVE UDELEŽILO VELIKO POMEMBNIH SLOVENCEV, ŽIVEČIH V NEW YORKU. PO 50. LETIH SEM PONOVO SREČAL SVOJEGA PRVEGA UROLOGA DR CIRILA GODCA, KI JE PRIZNAN UROLOG V AMERIKI IN ŠE VEDNO DELA, ČEPRAV IMA ŽE 83. LET. PRIŠEL JE Z ŽENO IN SINOM IN ŠE NEKAJ SVOJIMI PRIJATELJI. PATER KRIZOLOG JE BIL NAVDUŠEN NAD RAZSTAVO IN OBISKOM, SAJ NI PRIČAKOVAL TAKO ŠTEVILČNE UDELEŽBE.

RAZSTAVA JE BILA POTEOM PRENEŠENA NA SLOVENSKO VELEPOSLANIŠTVO V WASHINGTON, KJER JE BILA OTVORITEV SKUPAJ S PRIREDITVIJO OB PRAZNIKU SLOVENSKE DRŽAVNOSTI 20. JUNIJA IN JE TRAJALA DO 5. OKTOBRA LETOS. ZAPRTA JE BILA OB PRILIKI PREDAVANJA NOBELOVCA DR HALDANA, KI JE PO MATERI SLOVENSKEGA RODU.

RAZSTAVA NAJ BI SEDAJ ŠLA V CLEVELAND, KJER NAJ BI JO POSTAVILI V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU.

TAKO SEM NAMESTO ENE RAZSTAVE, DOČAKAL KAR 3 V AMERIKI.

VOJKO GAŠPERUT

RAZSTAVA V PARIZU

LETA 2016 ME JE SLOVENSKA ČASTNA KONZULKA TATJANA DUMAS RODICA, KI JE SICER IZ PIRANA, POVABILA K SODELOVANJU NA RAZSTAVO SNBA / SOCIETE NATIONALE DES BEAUX ARTS/ V PARIZU. SEVEDA SEM MORAL PRED TEM POSLATI FOTOGRAFIJE SVOJIH SLIK IN DOSEŽKOV SELEKTORICI RAZSTAVE V PARIZ.

IZBRAN SEM BIL SKUPAJ S ŠE 10 SLOVENCIV, DA SODELUJEM NA TEJ PRESTIŽNI RAZSTAVI. ZADNJA SLOVENSKA UDELEŽENKA NA TEJ RAZSTAVI JE BILA IVANA KOBILCA LETA 1892. PRED RAZSTAVO JE BILO POTREBNO UREDITI VELIKO ORGANIZACIJSKIH IN FINANČNIH PROBLEMOV, SAJ JE BILO TREBA PROSTOR ZA RAZSTAVO PLAČATI. ZA ORGANIZACIJO SE JE ZELO ANGAŽIRALA GOSPA DUMAS RODICA, JAZ PA SEM DOBIL NEKAJ SPONZORSKIH SREDSTEV S STRANI VDMFK.

OTVORITEV RAZSTAVE JE BILA 8.12. 2016 V GALERII LOUVRE. NA RAZSTAVI JE BILO RAZSTAVLJENIH 650 DEL SLIKARJEV IN KIPARJEV TER FOTOGRAFOV IZ VSEGA SVETA IN TUDI 11 SLOVENCEV. OTVORITVE SE JE UDELEŽIL SLOVENSKI VELEPOS LANIK V PARIZU ANDREJ SLAPNIČAR, KI NAM JE ORGANIZIRAL TUDI SPREJEM V SVOJI REZIDENCI V PARIZU.

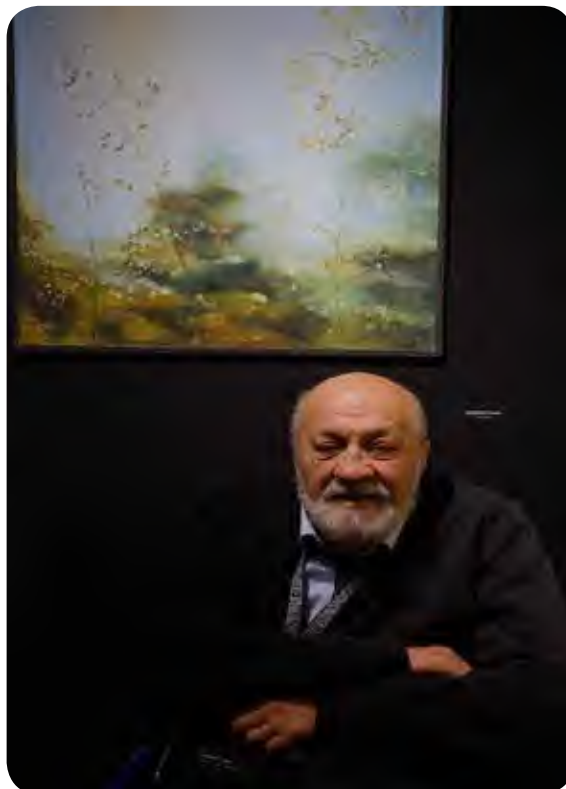
MENE PA STA Z UDELEŽBO POČASTILA PREDSEDNIK VDMFK FRANCOZ SERGE MAUDET IN DIREKTOR VDMFK MARIO FAMLONGA.

BILA JE VELIČASTNA RAZSTAVA V SREDIŠČU UMETNOSTI, NE DALEČ STRAN OD LEONARDOVE MONA LIZE, KI MI ŠE DANES VZBUJA LEPE SPOMINE IN PONOS, DA JE MOJA SLIKA TRAVE VISELA V LOUVRU.

VOJKO GAŠPERUT

**Predsednik VDMFK francoz Serge Maudet in
direktor VDMFK Mario Famlonga.**

Skupna fotografija razstavljalcev.

MOZAIKI

PRED SABO RIŠEM SI PRELEPE LIKE,
BESEDA MOTNA JIH TEŽKO NARIŠE,
OBLIKE ČUDNE LE TEŽKO OPIŠE.
IZ DRAGIH KAMNOV DELAM MOZAIKE.

MORDA JE LE VPRAŠANJE TEGA ČASA,
KO DRUGI BREG MI ORJEJO MINUTE,
KOT DAR LJUDEM SO V SVET BILE POSUTE,
DA IZGUBIJO SE V MOLITVI GLASA.

ZATO NE BOM SI PROSIL ODPUŠČANJA,
LE SANJAL PLAHE SREČE BOM DOBROTE,
OČIŠČENA NE KAŽE TI SLEPOTE!

MOGOČE KDAJ ŽELEL SI BOM KESANJA,
OBJEM RUMENE SONČNE SI TOPLOTE?
POČAKAM, DA VZDRHTÉ NEBEŠKE NOTE!

BENJAMIN ŽNIDARŠIČ

IZGUBLJENE ILUZIJE

V TA KRUTI SVET - PONIŽNO ZREM V NOČ,
ČEPRAV STOJIM KDAJ NA LEDENI PLOŠČI
IN VODA KAKOR VELIK DAR JO LOŠČI,
POLJUBLJA JO IN KAŽE NJENO MOČ.

PRAV TAKRAT KO SLIŠIM HLADEN ŠUM VALOV,
ILUZIJE DOBIJO ŽAMETNE OČI,
Z VSEM BLESKOM NE BOJIJO SE NOČI
IN NE BOJIJO ZRETI SE V SVET GROBOV.

OBRAZ NE SKRIVA TEMNE BOLEČINE,
PA VEDNO TRDNO UPAM V LEPE SANJE,
KI V ZAVETJU DAJO MI SPOZNANJE.

POGREZNI VAME SE, NEVIDNI DUH,
S KATERIM SI ŽIVLJENJA NJIVO ORJEM,
NEŠTETO SLIK MI SKRIVAŠ ZA OBZORJEM!

BENJAMIN ŽNIDARŠIČ

PESEM O LJUBEZNI

IZ UST SEM SLIŠAL PESEM O LJUBEZNI,
KOT IZ IZVIRA VODA JE PRITEKLA.
KO TO BESEDO SAMA JE IZREKLA,
ZAČETEK BIL PRELEPE JE BOLEZNI.

LEPOTA NJENA ŽELJO JE PRIŽGALA,
KO ME V OBJEM JE STRASTNA VSA OVILA,
V ROKAH JE MOJIH KOŽA KAKOR SVILA,
SVA SKUPAJ DVA NEVIDNO MREŽO STKALA.

V LJUBEZNI SOLZNE NAJINE ZENICE
STRNILE SO SE V NAJINIH DLANEH
IN IZGUBILE SO SE V PUSTIH TLEH.

NI TISTE VEČ LJUBEZENSKE GREDICE,
ČETUDI BI SI JO ŠE KDAJ ŽELELA,
TAKO RAZKOŠNA VEČ NE BO PRIVRELA.

BENJAMIN ŽNIDARŠIČ

PLAŠNE PTICE

LJUDJE SMO RANJENE IN PLAŠNE PTICE,
BOJIMO SE NASLEDNJEGA KORAKA,
SKRIVNOSTNA SKRINJA SMO IN ZRNO MAK,
V VESOLJU SMO KOT ŽAREK REPATICE.

HITROST POTI ZABRIŠE SLED RESNICE,
NAS PELJE VLAK SKOZ VSE PREPROGE ZRAKA,
OVITE V VEČNE SPOMENIKE SLAKA,
DOKLER NE IZGUBIMO GOVORICE.

PONOVRNO SE RODIMO IZ DAJANJA,
KI VEDNO BOLJ JE V MEGLO IZGUBLJENO
IN VRAČA SE S SMEHLJAJEM POZLAČENO.

DOBROTA JE KOT TIH ODMEV SPOMINA,
KI V SRCU BOŽA NAS KOT NEŽNA SVILA.
NE BO NIKOLI SVOJIH NITI SKRILA.

BENJAMIN ŽNIDARŠIČ

DRUŠTVO PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA -
ASSOCIAZIONE DEI PARAPLEGICI D' ISTRIA E CARSO
VANGANELSKA 8
6000 KOPER / CAPODISTRIA

